

LiikeAkatemiasta työelämään

KTAMK:n LiikeAkatemiasta valmistuneiden työllistyminen

Annu Ponkala & Jaana Rissanen

Liiketalouden koulutusohjelman opinnäytetyö
Yritystoiminnan suuntautumisvaihtoehto
Tradenomi

TORNIO 2013

ALKUSANAT

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää LiikeAkatemiasta valmistuneiden työllistymistä, jotta LiikeAkatemiaa voitaisiin kehittää myös tästäkin näkökulmasta.

Halusimme myös selvittää työllistymismahdollisuuksia sekä itseämme että tulevia LiikeAkatemiasta valmistuvia tradenomeja varten. Tutkimuksen toteuttaminen oli mielenkiintoista ja haastavaakin, mutta selvisimme siitä mielestämme hyvin.

Haluamme kiittää toimeksiantajaamme Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun koulutuspäällikkö Mirva Junttia tästä mahdollisuudesta sekä opinnäytetyömme ohjaajaa Jukka Lauria, joka rauhoitti mieliämme kiireen ja epätoivon saavuttaessa meidät. Kiitos kuuluu myös Juhamatti Konttaniemelle, joka auttoi meidät alkuun ja kannusti meitä eteenpäin jopa vapaa-ajallaan.

Haluamme antaa erityiskiitokset perheillemme, joiden mielipiteet ja näkökulmat antoivat meille uutta puhtia työmme tekemiseen. Suuri kiitos myös Juhannussaaren päiväkoettiin Keijujen osastolle etenkin Anne-tädille, jonka joustavuuden ansiosta saimme työrauhan ja työ valmistui ajallaan.

Torniossa 22.11.2013

Annu Ponkala & Jaana Rissanen

TIIVISTELMÄ

KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU, Liiketalouden koulutusohjelma

Koulutusohjelma:	Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyön tekijä(t):	Ponkala, Annu & Rissanen, Jaana
Opinnäytetyön nimi:	LiikeAkatemiasta työelämään
Sivuja (joista liitesivuja):	42 (3)
Päiväys:	22.11.2013
Opinnäytetyön ohjaaja(t):	Lauri, Jukka
Opinnäytetyömme aiheena on Liikeakatemiasta valmistuneiden työllistyminen. Halusimme selvittää tutkimuksen avulla miten ja kuinka nopeasti LiikeAkatemiasta valmistuneet työllistyivät. Toteutimme opinnäytetyömme toimeksiantona Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun koulutuspäällikölle. Teoreettinen viitekehysemme rakentuu liiketalouden tradenomin tutkinnon sisällöstä yleisesti sekä erityisesti LiikeAkatemian osalta. Teoriaosuudessa käsitellään myös tietoa siirtymisestä ammattikorkeakoulusta työelämään sekä esitellään kaupan alaa työllistäjänä. Toteutimme tutkimuksemme laadullisten menetelmien avulla ja suoritimme haastattelumme käyttäen puolistrukturoitua teemahaastattelua tutkimusmetodina. Suoritimme haastattelumme puhelinhaastatteluna syyskuussa 2013. Tutkimuksemme mukaan LiikeAkatemiasta valmistuneet ovat työllistyneet nopeasti valmistumisen jälkeen. Suurin osa valmistuneista on työllistynyt Kemi-Tornion seutukuntaan kaupan alalle koulutusta vastaaviin tehtäviin. LiikeAkatemiassa opiskelusta on ollut positiivista hyötyä työllistymisessä. Monet LiikeAkatemiasta valmistuneet ovat kiinnostuneita yrittäjyydestä tulevaisuudessa. Loppupäätelmänä voimme todeta, että LiikeAkatemiaa edelleen kehittämällä Kemi-Tornio alueelle on mahdollista saada lisää uusia yrityksiä sekä työpaikkoja.	
Asiasanat: LiikeAkatemia, tradenomi, työllistyminen	

ABSTRACT

KEMI-TORNIO UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, Business and Culture

Degree programme:	Business Administration
Author(s):	Ponkala, Annu & Rissanen, Jaana
Thesis title:	From LiikeAcademy to working life.
Pages (of which appendixes):	42 (3)
Date:	22.11.2013
Thesis instructor(s):	Lauri, Jukka
The aim of this thesis was to find out how and how fast graduates from LiikeAcademy have situated into working life. The thesis was commissioned by the Education Manager of the Business and Culture Unit in Kemi-Tornio University of Applied Sciences. The theoretical framework of this thesis consists about what is the diploma of Bachelor of Business Administration in general and especially from the perspective of LiikeAcademy. Moving on from studying in to working life as well as commercial trade as an employer are also covered in the theoretical section of this thesis. The research was carried out by using a qualitative, half-structure theme interview as our research method. The interviews were made via telephone in September 2013. According to the research, people graduated from LiikeAcademy have employed quickly after graduating. Most of the graduates have employed in commercial trade in Kemi-Tornio region to duties corresponding to their education. Studying in LiikeAcademy has been a positive factor in employment. Several graduates are also interested in entrepreneurship in the future. As a conclusion can be said, that by constantly developing LiikeAcademy it is possible to have more companies and vacancies to Kemi-Tornio area.	
Keywords: LiikeAcademy, Bachelor of Business Administration, Employment	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
ABSTRACT	4
SISÄLLYS	5
1 JOHDANTO	7
1.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja rajaus	7
1.2 Tutkimusmenetelmän valinta ja perustelut.....	8
2 LIIKETALouden TRADENOMI.....	9
2.1 Tradenomi	9
2.2 Liiketalouden opinnot KTAMK:ssa	10
3 LIIKEAKATEMIA	12
3.1 Muut akatemiamallit.....	12
3.1.1 Tiimiakatemia	12
3.1.2 Proakatemia.....	13
3.1.3 Bisnesakatemia.....	13
3.2 LiikeAkademia ja sen kehitysvaiheet.....	13
3.2.1 LiikeAkademia vuonna 2010.....	14
3.2.2 LiikeAkademia vuonna 2011	14
3.2.3 LiikeAkademia vuonna 2012.....	15
3.3 Opintojen rakenne LiikeAkatemiassa	15
3.3.1 Projektit.....	16
3.3.2 Kirjapisteet	16
3.3.3 Pajat.....	16
3.3.4 Seminaarit	17
3.3.5 Muut oppimistehtävät	17
4 SIIRTYMINEN AMMATTIKORKEAKOULUSTA TYÖELÄMÄÄN	18
4.1 Tradenomit työelämässä.....	18
4.2 Mitä tulevaisuuden työntekijältä odotetaan?.....	20
5 KAUPAN ALA TYÖLLISTÄJÄNÄ.....	22

5.1	Kaupan ala	22
5.2	Kaupan alan työllisyysnäkymät.....	23
6	TUTKIMUS	25
6.1	Tutkimuksen toteutus	25
6.2	Tutkimustulokset	25
6.2.1	Taustatiedot	26
6.2.2	Työllistyminen valmistumisen jälkeen	27
6.2.3	Tutkinnon hyödyt ja työn vastaavuus	31
6.2.4	Tulevaisuuden näkymät	32
6.2.5	Keskimääräiset kuukausiansiot	32
7	POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	34
7.1	Johtopäätökset tutkimuksen toteutuksesta.....	34
7.2	Tutkimustulokset	34
7.3	Vertailu	35
7.4	Kehitysideat koulutusohjelmaan	38
7.5	Yhteenveto.....	39
	LÄHTEET.....	41
	LIITTEET	43

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme aiheena on Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun (myöhemmin KTAMK) LiikeAkatemiasta valmistuneiden työllistyminen. Tutkimme, mitä valmiuksia LiikeAkatemiassa opiskelu antaa työelämään sekä vertaamme LiikeAkatemiasta valmistuneiden työllistymistä kaikkiin Kemi-Tornion ammattikorkeakoulusta valmistuneisiin tradenomeihin. Opinnäytetyömme teoriaosassa tutkimme liiketalouden tradenomitutkintoa yleisesti ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa, siirtymistä ammattikorkeakoulusta työelämään sekä kaupan alaa työllistäjänä.

Idea opinnäytetyöstämme syntyi miettiessämme tulevaisuuden työllistymismahdollisuuksiamme. Päätimme tutkia aihetta syvemmin, sillä LiikeAkatemiasta valmistuneiden työllistymistä ei ole tutkittu aikaisemmin. Opinnäytetyömme toimeksiantajana on Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun kaupan ja kulttuurin toimialan koulutuspäällikkö Mirva Juntti.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja rajaus

Opinnäytetyömme tavoitteena on selvittää, kuinka moni LiikeAkatemiasta valmistunut opiskelija on työllistynyt opintojen jälkeen ja vastaavatko työtehtävät tradenomin koulutusta. Tutkimusongelma ja sitä täydentävät alaongelmat ovat:

Tutkimusongelma:

- Miten LiikeAkatemiasta valmistuneet ovat työllistyneet valmistumisen jälkeen?

Tutkimusongelmaa täydentävät alaongelmat:

- Onko työ tradenomin koulutusta vastaavaa?
- Kuinka nopeasti valmistuneet työllistyivät valmistumisen jälkeen?
- Miten LiikeAkatemiasta valmistuneet ovat työllistyneet verrattuna muihin KTAMK:sta valmistuneisiin tradenomeihin?

Opinnäytetyömme teoreettinen viitekehys rakentuu liiketalouden tradenomiopintojen teoriasta sekä siitä, mitä informaatiota ammattikorkeakoulusta työelämään siirtymisestä

annetaan. Käymme läpi myös kaupan alaa työllistäjänä, sillä valtaosa tradenomeista työllistyy kaupan alalle.

1.2 Tutkimusmenetelmän valinta ja perustelut

Tutkimusmenetelmän ratkaisevat ensisijaisesti tutkimusongelma sekä tutkimukselle asetetut tavoitteet. Tutkimusmenetelmä voi olla kvalitatiivinen eli laadullinen tai kvantitatiivinen eli määrällinen. Joissakin tutkimuksissa näillä kahdella tutkimusmenetelmällä voidaan onnistuneesti täydentää toinen toistaan. (Heikkilä 2008 14, 16.)

Määrällisen tutkimuksen avulla selvitetään eri asioiden välisiä riippuvuuksia tai tutkitavissa ilmiöissä tapahtuvia muutoksia sekä lukumääriin ja prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä. Laadullinen tutkimus auttaa selittämään tutkimuskohteen käyttäytymisen ja päätösten syitä sekä ymmärtämään tutkimuskohdetta. (Heikkilä 2008, 16.)

Tässä tutkimuksessa käytetään molempia tutkimusotteita. Painopiste tutkimuksessamme on laadullisessa menetelmässä, sillä haastateltavien määrä ei ole riittävä kvantitatiivista otantaa varten. Käytämme kvantitatiivista tutkimusta apuna analysoidessamme aikaisempia aiheeseen liittyviä tutkimuksia ja niiden tuloksia. Tutkimuksen kohteenamme on LiikeAkatemiasta valmistuneiden työllistyminen, joten informanttimme eli henkilöt, joita tutkimme, ovat valmistuneet LiikeAkatemiasta. (Heikkilä 2008, 16; Kananen 2008, 37.)

2 LIIKETALOUDEN TRADENOMI

Kerromme tässä osiossa liiketalouden tradenomi -tutkinnosta sekä sen sisällöstä ja tradenomiopinnoista Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa.

2.1 Tradenomi

”Tradenomi (Bachelor of Business Administration) on ammattikorkeakoulututkinto, jota voi opiskella kolmella koulutuslalla 24 ammattikorkeakoulussa. Tradenomiksi voi opiskella suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisissä koulutusohjelmissa. Kieli- ja koulutusohjelmatarjonta vaihtelee ammattikorkeakouluittain.” (Tradenomiliitto Tral ry 2012, hakupäivä 3.9.2013.)

Tradenomitutkinnon suorittaminen kestää keskimäärin kolme ja puoli vuotta ja sen laajuus on 210 opintopistettä. Opintoihin sisältyy työharjoittelu, jonka laajuus on 30 opintopistettä sekä opinnäytetyö laajuudeltaan 15 opintopistettä. Kaikkiin tradenomitutkintoihin sisältyy tietotekniikkaa, laskentatointa, markkinointia, johtamista ja kansainvälisyyteen sekä yrittäjyyteen liittyviä opintoja. Viestintää ja kieliopintoja koskevat samat pakolliset vaatimukset kuin yliopistoissa. Korkeakoulu- ja yliopisto-opinnoissa opiskelijan tulee saavuttaa sellainen suomen ja ruotsin kielen taito, joka valtion virkamiehiltä vaaditaan, sekä vähintään yhden vieraan kielen taito, joka auttaa kansainvälisessä ympäristössä toimimiseen sekä oman alan kehittymisen seuraamiseen. (Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004 6 §.)

Tradenomitutkintoa opiskelemaan voi hakeutua keväisin ja syksyisin järjestettävän yhteishaun kautta. Opiskelemaan pääsyn ehtona on toisen asteen yleissivistävä ja/tai ammatillinen tutkinto. Vuositasolla tradenomeja valmistuu noin 5000, joista nuorisokoulutuksen osuus on noin 80 % ja aikuiskoulutuksen osuus 20 %. (Tradenomiliitto TRAL ry 2012, hakupäivä 3.9.2013.)

Tradenomiliiton vuonna 2011 teettämän jäsentutkimuksen mukaan tradenomeja työkentelee kaikilla aloilla, joista suurimmat työllistäjät ovat teknologiateollisuus (19 %), julkinen sektori (12 %), kaupan ala (11 %) ja finanssiala (10 %). Tutkimuksen mukaan

tradenomien keskimääräiset ansiotulot ovat noin 3185 euroa kuussa. (Tradenomiliitto TRAL ry 2011, hakupäivä 5.9.2013.)

2.2 Liiketalouden opinnot KTAMK:ssa

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu on aloittanut toimintansa vuonna 1992 ensimmäisten valtakunnallisten kokeilujen joukossa. Sen toiminta vakinaistettiin viisi vuotta myöhemmin vuonna 1997. Ensimmäisiä koulutusaloja olivat sosiaali- ja terveysala, tekniikan ala ja kaupan ala. Kulttuurialan koulutusohjelma lisättiin tarjontaan vuonna 1998. (KTAMK 2013, hakupäivä 4.9.2013.)

Tradenomin tutkinnon laajuus KTAMK:n liiketalouden koulutusohjelmassa on 210 opintopistettä ja sen arvioitu suoritus aika on kolme ja puoli vuotta. Näiden vuosien aikana koulutusohjelman kokonaisuosaamistavoite jakautuu rakentuviin pätevyyksiin eli kompetensseihin. Opinnot jakautuvat neljään eri työelämälähtöiseen teemaan seuraavasti:

Taulukko 1. Opintojen jakautuminen (Liiketalouden opetussuunnitelma KTAMK 2012.)

Opintojen 1. vuosi	Itsensä kehittäjänä liike-elämässä
Opintojen 2. vuosi	Oppijana liike-elämässä
Opintojen 3. vuosi	Ammattilaisena liike-elämässä
Opintojen 4. vuosi	Kehittäjänä liike-elämässä

Opintojen toisena vuotena opiskelijat valitsevat, mihin he haluavat suuntautua. Suuntautumisvaihtoehtoja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa ovat yritystoiminta, logistiikka, kansainvälinen myynti ja markkinointi sekä aikuispuolella taloushallinto. Opinnot antavat valmiudet toimia liike-elämän eri tehtävissä, esimerkiksi erilaisissa johtotehtävissä, yrittäjänä tai taloushallinnon tehtävissä. Opiskelijat suorittavat opiskelujen aikana yhteensä viisi kuukautta harjoittelua liittyen omaan koulutukseen ja kiinnostukseen. Harjoittelun voi suorittaa sekä kotimaassa että ulkomailla. (KTAMK 2013, hakupäivä 4.9.2013.)

Opiskelu KTAMK:ssa on käytännönläheistä sekä teoriapainotteista. Opiskelu tapahtuu tutkimus- ja kehitystehtäviä tehden yhteistyössä alueen yritysten kanssa. Yritystoiminnan suuntautumisvaihtoehdossa opiskelijat luovat oman opiskelijayrityksensä, jossa opintopisteet kertyvät erilaisten projektien kautta, seminaareista, pajoista sekä eri aihealueisiin liittyvistä kirjoista. (Lauri 14.11.2013, haastattelu.)

3 LIIKEAKATEMIA

Tässä kappaleessa kerromme LiikeAkatemiasta opiskelumallina ja sen taustoista. Käymme läpi muut akatemiamallit Suomessa ja kerromme miten ne eroavat KTAMK:n LiikeAkatemiasta. Kerromme myös opintojen suorittamisesta akatemiamallissa sekä LiikeAkatemian kehitysvaiheista. Opinnäytetyömme pohdintaosiossa mietimme kehitysehdotuksia LiikeAkatemiaan.

3.1 Muut akatemiamallit

LiikeAkatemian toimintamalli pohjautuu Tampereen ammattikorkeakoulun yrittäjyyden yksikköön Proakatemiaan, joka puolestaan perustuu Jyväskylän ammattikorkeakoulun yrittäjyyden yksikön Tiimiakatemian periaatteisiin. LiikeAkatemian toiminnan aloittamisen jälkeen Salossa on aloitettu akatemiamallinen Bisnesakatemia. (Lauri 14.11.2013, haastattelu.)

3.1.1 Tiimiakatemia

Koko akatemiamallinen opiskelu on lähtöisin Jyväskylän ammattikorkeakoulusta markkinoinnin ja yrittäjyyden erikoisyksiköstä. Sen toiminta alkoi kehittyä vuonna 1993, mutta toiminta vakiintui varsinaisiin omiin tiloihin vuonna 1996, jolloin se sai nimekseen Tiimiakatemia. Vuonna 2000 Tiimiakatemian toiminta laajentui toiseen toimipisteeseen Jämsänkoskelle ja vuodesta 2001 Tiimiakatemia on ollut hallinnollisesti itsenäinen talouden ja hallinnon koulutusohjelmaan kuuluva Jyväskylän ammattikorkeakoulun yksikkö. (Leinonen, Partanen & Palviainen 2002, 11.)

Tiimiakatemia eroaa muista akatemiamalleista siten, että perusopintoja ei suoriteta lainkaan. Tiimiakatemiaan haetaan yhteishaun kautta suoraan ja opinnot akatemiassa kestävät 3,5 vuotta. Muissa akatemiamalleissa perusopintoja suoritetaan yhdestä kahteen vuotta ennen akatemiamalliseen opiskeluun siirtymistä. (Tiimiakatemia 2013, hakupäivä 12.11.2013.)

3.1.2 Proakatemia

Tiimiakatemian toiminnan aloittamisen jälkeen Tampereen ammattikorkeakoulu perusti oman yrittäjyyden yksikön Proakatemian, jonka toiminta käynnistyi vuonna 1999. Proakatemiaan voi hakea opiskelijoita Tampereen ammattikorkeakoulun liiketalouden ja tietojenkäsittelyn koulutusohjelmista. Haku tapahtuu ensimmäisen lukuvuoden aikana ja opiskelu akatemiamallissa alkaa ensimmäisen vuoden perusopintojen jälkeen. Proakatemiaan valitut opiskelijat perustavat yhdessä 15–20 jäsenen tiimiyityksen, joita Proakatemiassa toimii aina yhtä aikaa kuusi kappaletta. (Proakatemia 2013, hakupäivä 12.11.2013.)

Proakatemiassa opiskellaan samalla tavalla kuin Tiimiakatemiassa. Opiskelun perustana toimii opiskelijoiden perustama tiimiyitys, jonka kautta hankitaan oikeita asiakkaille tehtäviä käytännön toimeksiantoja. Teoriaa akatemiamallissa opiskellaan lukemalla kirjoja ja osallistumalla erilaisiin seminaareihin. Opittua teoriaa sovelletaan käytäntöön tiimiyitysten toimeksiantojen kautta. (Konttaniemi & Pahkasalo 2012, 20.)

3.1.3 Bisnesakatemia

Turun ammattikorkeakoulun Bisnesakatemia aloitti Salossa toimintansa vuosi LiikeAkatemian perustamisen jälkeen eli vuonna 2011. Bisnesakatemiaan opiskelijoita hakeutuu sekä liiketalouden että tietojenkäsittelyn koulutusohjelmista. Opiskelijat perustavat omat simuloidut harjoitusyrityksensä tietokoneympäristössä jo ensimmäisenä opiskeluvuotenaan. (Bisnesakatemia 2103, hakupäivä 7.11.2013.)

3.2 LiikeAkademia ja sen kehitysvaiheet

LiikeAkatemian toiminta aloitettiin ensimmäisen kerran lukuvuonna 2007-2008 tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa, jolloin se tunnettiin nimellä IT-työpaja. LiikeAkatemian toiminta nykyisessä muodossaan käynnistyi lukuvuoden 2010 syksyllä, jolloin ensimmäiset liiketalouden opiskelijat perustivat oman yrityksensä. Liikeakatemiassa opiskelijat suorittavat opintojaan yritystoiminnan muodossa, joten opiskelu on hyvin vahvasti työelämälähtöistä. Mukana ovat seminaarien ja tapahtumien järjestäminen sekä markkinointitutkimusten ja muiden selvityksien tekeminen. Käytännössä opiskelijat

perustavat oman tiimiyrityksensä, jonka jäsenet suorittavat opintojaan ottamalla vastaan toimeksiantoja oikeilta asiakkailta ja kehittären ideoita ja ratkaisuja yritysten ongelmiin. Pääasiassa tiimiyritysten toimeksiantoja aikaisempina vuosina ovat olleet erilaiset markkinointi-, myynti-, tutkimus- ja tapahtumapalvelut. Liikeakatemia eroaa muista akatemiamalleista siten, että ennen LiikeAkatemiaan siirtymistä opiskelijat suorittavat perusopintoja kaksi vuotta. (Konttaniemi & Pahkasalo 2012, 21.)

Yhteistyötä Liikeakatemialla on alueen yrityspalveluja tuottavien tahojen kanssa. Asiakkaita ovat erilaiset kehittämishankkeita tarvitsevat yritykset. Toimeksiannot tulevat työelämästä, yrittäjien tarpeista ja ovat maksullista palvelutoimintaa. (KTAMK 2013, hakupäivä 4.9.2013.)

3.2.1 LiikeAkademia vuonna 2010

Ensimmäinen LiikeAkatemiassa perustettu tiimiyritys oli 12 henkilön muodostama RajaPartners Oy. RajaPartnersin kaikki perustajajäsenet olivat liiketalouden opiskelijoita. Yritys teki monenlaisia toimeksiantoja, muun muassa piti kahvilaa Tornion terveyskeskuksessa ja järjesti erilaisia tapahtumia. Yksi tapahtumista oli Ladie's Night, jota tähditti muodin ammattilainen Anne Pohtamo. Tällä hetkellä RajaPartners toimii yhden henkilön pyörittämänä ja tekee taloushallinnon ja tutkimustoiminnan tehtäviä. (KTAMK 2013, hakupäivä 1.11.2013.)

3.2.2 LiikeAkademia vuonna 2011

Lukuvuonna 2011–2012 perustettiin kaksi uutta tiimiyritystä, Finmerc Oy ja Urban Flow osk. Samaisena vuonna opiskelijat havaitsivat, että osuuskuntamuotoinen yritys vastaa opiskelijayritysten tarpeisiin osakeyhtiötä paremmin. Osuuskuntamuotoisessa yrityksessä ei ole minimipääomavaatimusta kuten osakeyhtiössä, joten osuuskunta on parempi yritysmuoto opiskelijayrityksille. Yrityksessä Urban Flow oli 14 osakasta. Finmerc Oy:ssä osakkaita oli aluksi 12, mutta yksi erosi yrityksestä toiminnan aikana. (Lauri 14.11.2013, haastattelu.)

Yritykset tekivät erilaisia markkinointiin, myyntiin ja tapahtuman järjestämiseen liittyviä toimeksiantoja. Finmerc Oy:n merkittävimpiä toimeksiantoja yrityksen osakkaan

Juhamatti Konttaniemen (2013, haastattelu) mukaan olivat asiakastutkimus Kemi-Tornion kaupunkilehdelle ja Sika Säkissä -sissimarkkinointikampanja Twin City Festivaaleille. Urban Flow osk:n merkittävimpiä toimeksiantoja olivat yrityksen osakkaan Maiju Juopperin (2013, haastattelu) mukaan Maailman Suurin Paperivene -tapahtuma Kemissä ja Polar House Oy:lle tehty markkinointitutkimus. Kumpikin yritys on tällä hetkellä lakkautusvaiheessa.

3.2.3 LiikeAkatemia vuonna 2012

Lukuvuonna 2012–2013 LiikeAkatemian opiskelijayritykset muuttuivat edellisiin lukuvuosiin verrattuna. Syksyllä perustettiin jälleen kaksi uutta yritystä, Osuuskunta Roihu One ja InnDrop osk, joissa kummassakin on kymmenen jäsentä. Muutoksena edellisiin vuosiin, yrityksiin rekrytoitiin kuvataiteen opiskelijoita, joista kolme tuli mukaan opiskelemaan LiikeAkatemiaan. Heidän avulla yrityksiin saatiin lisää monialaisuutta sekä ammattitaitoa tekemään erilaisia toimeksiantoja. Kuvataiteen opiskelijoiden avulla yritykset pääsivät toteuttamaan ja tekemään erilaisia visuaalisia ilmeitä asiakkaille sekä suunnittelemaan esitteitä ja mainoksia. (Lauri 14.11.2013, haastattelu.)

Nämä kaksi osuuskuntaa tekivät paljon ammattikorkeakoululta tulevia toimeksiantoja, joista suurimpia olivat erilaiset tapahtumat ja niiden järjestäminen. Osuuskunta Roihu One järjesti Young Innovative Entrepreneurs –hankkeen matchmaking-tapahtuman marraskuussa 2012 ja InnDrop osk. järjesti Valakiat-verkostotapahtuman keväällä 2013. Yhdessä tiimit olivat järjestämässä paikallisia koulutus- ja työelämä-messuja, jotka toteutettiin helmikuussa 2013. Erona edellisiin vuosiin, nämä yritykset toteuttivat myös erilaisia internet-sivujen luonteja sekä logojen ja esitteiden suunnitteluja kuvataiteen opiskelijoiden ansiosta. Molemmat yritykset ovat edelleen olemassa, mutta yritysten lakkautus on suunnitteluvaiheessa. (Lauri 14.11.2013, haastattelu.)

3.3 Opintojen rakenne LiikeAkatemiassa

Opinnot LiikeAkatemiassa muodostuvat itsenäisestä tiedonhausta, tiimipalavereista, oman tiimiyrityksen liiketoiminnasta sekä erilaisista projekteista. Osaamiskokonaisuudet muodostuvat eri aihealueista: PK-yrityksen markkinointi ja viestintä, johtaminen,

luova ajattelu, asiakkuuksien rakentaminen, oppiva organisaatio, taloushallinto sekä markkinointiviestintä. (Konttaniemi & Pahkasalo 2012, 16.)

3.3.1 Projektit

Akatemiaopiskelun pohja koostuu erilaisista asiakasprojekteista, koska pysyvän oppimisen hankkimiseen paras keino on käytännönläheinen työskentely. Tiimiyritykset hankkivat toimeksiantonsa ja projektiansa aiheet itse yritysmaailmasta. Tällä tavoin opiskelijat oppivat itse koordinoimaan yrityksen eri liiketoiminnallisia tapahtumia. Opiskelijat voivat myös itse kehittää omia tuotteitaan, joita sitten markkinoivat ja myyvät tiimiyritystensä kautta. Erilaisten käytännön projektien avulla opiskelijat kehittävät omia kontaktiverkostojaan. Opiskelijat toimivat ja kommunikoivat henkilökohtaisesti alueen yrittäjien kanssa. Projektien kautta tiimiyrittäjät hankkivat käytännön kokemusta luetun ja aiemmin luennoilla opitun teorian lisäksi. Niiden kautta opiskelijat saavat myös mahdollisia työharjoittelupaikkoja, työpaikkoja sekä opinnäytetyön aiheita. (Konttaniemi & Pahkasalo 2012, 17.)

3.3.2 Kirjapisteet

Akatemiaopiskelussa ei ole juuri ollenkaan perinteisen opiskelumallin mukaisia luentoja, pois lukien kielten opinnot ja opinnäytetyön kirjoittamiseen liittyvät luennot, joten opiskelijat hankkivat tietonsa itse kirjoista lukemalla. Kirjoja lukemalla ja niitä dokumentoimalla erilaisten blogi-kirjoitusten ja esseiden muodossa opiskelijat keräävät kirjapisteitä, joita LiikeAkatemiassa hankitaan yhteensä 50. Kirjat, jotka ovat arvoltaan yhdestä kolmeen pistettä, valitaan pääasiassa Johannes Partasen kirjoittaman Tiimiyrittäjän & Tiimivalmentajan Parhaat Kirjat –kirjan listoista. (Konttaniemi & Pahkasalo 2012, 18.)

3.3.3 Pajat

Akatemiassa opiskelijat jakavat paljon tietoa keskenään. Tätä varten pidetään erillisiä pajatunteja. Pajoissa opiskelijat keskustelevat meneillään olevista projekteista tai muista mielenkiintoisista ja ajankohtaisista aiheista. Opiskelijat päättävät itse pajojen aiheet omien kiinnostustensa mukaan, kuitenkin pitäen viitekehyksenä pajojen aiheille liike-

toiminnallista ajattelua. Pajat ovat tärkeä osa akatemiamallista opiskelua, sillä pajojen kautta opiskelijat tuovat omia näkemyksiään esille sekä kehittävät uusia ideoita. (Konttaniemi & Pahkasalo 2012, 18.)

3.3.4 Seminaarit

Opiskelijat hankkivat ajankohtaista tietoa ja osaamista erilaisista seminaareista. Sekä valmentajat että opiskelijat etsivät aktiivisesti hyviä ja ammatillisesti kiinnostavia seminaareja. Tiimiyitykset voivat myös itse järjestää seminaareja hankkimalla mielenkiintoisia puhujia, kuten vaikkapa yrittäjiä kertomaan esimerkiksi yrittäjyydestä tai muusta liiketoiminnan osa-alueesta opiskelijoille. Seminaarit ovat mielenkiintoista vaihtelua jokapäiväiselle opiskelulle LiikeAkatemiassa ja toimivat lisäksi myös erinomaisina verkostoitumistilaisuuksina, joissa opiskelijat voivat luoda kontakteja tulevaisuutta ajatellen. (Konttaniemi & Pahkasalo 2012, 19.)

3.3.5 Muut oppimistehtävät

Muita oppimistehtäviä akatemiamallisessa opiskelussa ovat erilaiset viikkopalaverit, innovoinnit ja oman yrityksen liiketoiminnan kehittäminen. Viikkopalaverit tarkoittavat sitä, että opiskelijat pitävät viikoittain tiimiyityksessään sisäisiä palavereja, joissa keskustellaan meneillään olevista projekteista, käsitellään jo menneitä projekteja sekä suunnitellaan tulevia toimeksiantoja. Viikkopalavereissa jaetaan rooleja eri projekteihin sekä käsitellään muut kiireiset yrityksen toimintaan liittyvät asiat. Innovoinneissa taas kehitetään omaa tiimiyitystä tai koko LiikeAkatemian toimintaa. Muita oppimistilanteita ovat myös erilaiset ongelman ratkaisu –tilanteet, joita oman liiketoiminnan pyörittämisessä nousee esiin. (Konttaniemi & Pahkasalo 2012, 19.)

4 SIIRTYMINEN AMMATTIKORKEAKOULUSTA TYÖELÄMÄÄN

Suomalainen korkeakoulujärjestelmä muodostuu ammattikorkeakouluista sekä tiede- ja taidekorkeakouluista. Suomalaisen koulutusjärjestelmän parantamisen tarpeet ovat olleet lähtökohtina ammattikorkeakoulujen perustamisessa. (KTAMK:n liiketalouden koulutusohjelman opetussuunnitelma 2012, 3.)

Ammattikorkeakoulujen virallisena tavoitteena on valmentaa koulutusohjelmien opiskelijat alojensa laaja-alaisiksi ammatillisiksi ja antaa heille valmiudet työskennellä alansa asiantuntijatehtävissä. (Mikkola, Nurmi 2001, 114.)

Ammattikorkeakoulut perustettiin tiedekorkeakouluille rinnakkaisiksi ja statukseltaan kilpailukykyisiksi koulutusväyliksi. Tuolloin haluttiin painottaa ammattikorkeakoulujen ammatillista osaamista ja työelämäyhteyksiä erona yliopistojen tieteelliseen toimintaan ja perinteisiin työmuotoihin. Lain mukaan ammattikorkeakoulujen tehtävänä on edistää elinikäistä oppimista sekä antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. (Laki ammattikorkeakouluopinnoista 3.3.1995/255; Ammattikorkeakoululaki 351/2003 4§.)

Koulutuksesta työelämään siirtyminen on monimutkainen prosessi, joka voidaan jakaa kahteen vaiheeseen. Ensimmäinen vaihe on kouluttautuminen oppivelvollisuuden täyttymisen jälkeen. Toinen vaihe on työmarkkinoille asettautuminen. (Tynjälä, Välimaa & Murtonen 2004, 109.)

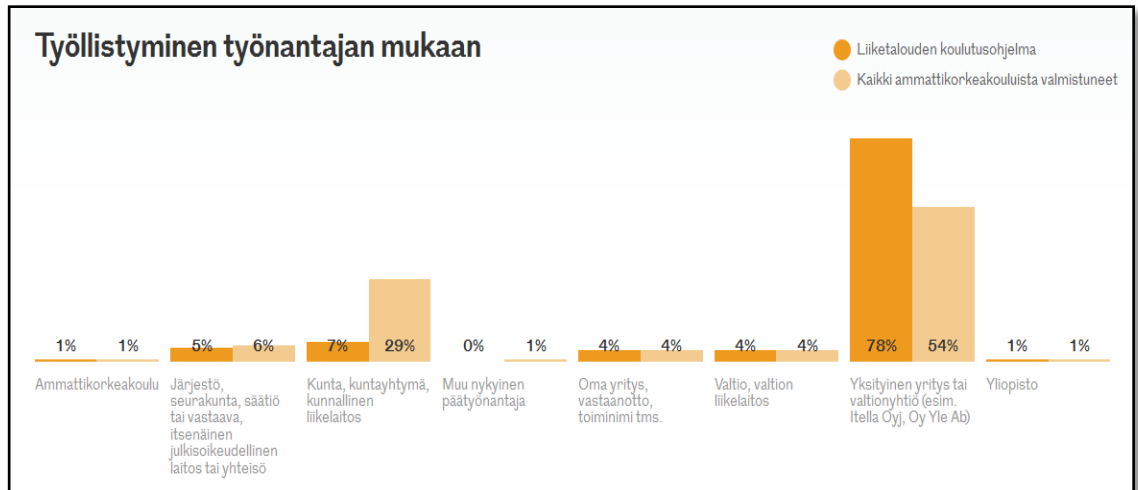
4.1 Tradenomit työelämässä

Tradenomit hakevat töitä pääasiassa suurista ja keskisuurista yrityksistä, sillä moni kokee tärkeäksi työllistyä sellaiseen paikkaan, joka on kansainvälisesti menestyvä. Näissä yrityksissä tarvitaan asiantuntemusta hallinnointitehtävissä sekä myynnissä. Tulevaisuudessa pk-yritysten osuus tradenomien työnantajana tulee kuitenkin kasvamaan. Tradenomeilla on ja tulee olemaan myös haasteita työllistymisessä, sillä vuonna 2008 tehdystä tutkimuksesta Tradenomiosajaan työmarkkinat, moni tradenomi koki haastavaksi yhdistää teorian käytäntöön sekä moni kritisoi koulutusohjelman laajuutta. (Hietala & Huovinen & Välivehmas 2008.)

Tradenomiosajaan työmarkkinat -tutkimuksessa kuvattiin myös joitain persoonakohtaisia piirteitä, joita työnantaja arvostaa. Suurimmiksi piirteiksi nousivat asiakaspalvelutaidot sekä kyky hoitaa asiakkuuksia. Työnhakijat eivät kuitenkaan kokeneet näitä asioita yhtä tärkeiksi. (Hietala & Huovinen & Välivehmas 2008.)

Liiketalouden koulutusohjelmassa opiskeleva henkilö ei pysty nimeämään tulevaa ammattiansa, kuten vaikkapa lääkärit tai palomiehet. Tradenomin osaamisalue on laaja; erilaisia työtehtäviä on ainakin 336, aina pankkitoimihenkilöstä avainasiakaspäällikköön. Tyypillisimmin tradenomit työskentelevät markkinoinnin, talouden ja tietojenkäsittelyn tehtävissä. Tradenomitutkinto tähtää asiantuntija-, esimies- ja kehitystehtäviin. Tradenomit, jotka ovat valmistuneet liiketalouden koulutusohjelmasta, voivat työskennellä liiketalouden suunnittelu-, asiantuntija- ja johtotehtävissä eri tehtäväalueilla logistiikasta markkinointiin ja talouhallintoon. Eri tehtävänimikkeitä ovat esimerkiksi markkinointi- tai myyntipäällikkö, myyntineuvottelija, ostaja, taloussuunnittelija ja henkilöstöpäällikkö. (Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia, hakupäivä 7.11.2013.)

Tradenomien ja muiden ammattikorkeakoulusta valmistuneiden suurin työllistäjä vuonna 2010 tehdyn tutkimuksen mukaan (kuva 1) oli selvästi yksityiset yritykset ja valtion omistamat yritykset ja laitokset. Vain 7 prosenttia vastanneista tradenomeista oli työllistynyt kunnalle, kuntayhtymälle tai kunnalliselle liikelaitokselle. Kyselyn mukaan vain kaksi prosenttia vastanneista oli kyselyhetkellä työttömiä. (Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia, hakupäivä 7.11.2013.)

Kuva 1. Työllistyminen työnantajan mukaan. (Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia, hakupäivä 7.11.2013.)

Myyntityöhön suuntautuneet tradenomit voivat työskennellä erilaisissa myyntitöissä sekä rahoitus- ja vakuutuspalveluissa asiantuntija- tai asiakaspalvelutehtävissä. Kansainvälisen liiketoiminnan koulutusohjelmasta valmistuneet suuntautuvat usein tuonnin, viennin, myynnin, markkinoinnin ja tullin tehtäviin. Logistiikkaan suuntautuneet tradenomit työskentelevät muun muassa teollisuudessa, kaupan alalla ja julkishallinnossa. Yritystoiminnan kehittämiseen suuntautuneet tradenomit, kuten LiikeAkatemiassa opiskelleet, työskentelevät usein yrittäjinä, konsultteina tai markkinoinnin ja myynnin tehtävissä eri toimialoilla. (Työ- ja elinkeinoministeriö, ammattinetti 2013, hakupäivä 5.11.2013.)

Tradenomeilta odotetaan työelämässä ammatillista perusosaamista, oma-aloitteisuutta, vuorovaikutus- ja tiimityöskentelytaitoja, tiedonhankintataitoja ja tietoteknisiä valmiuksia. Urakehitykselle merkityksellisiä asioita ovat myös henkilökohtaiset luonteenpiirteet, työkokemus sekä työstä hankittu erityisosaaminen. Ammattikohtainen tieto vanhe-
nee nopeasti muuttuvassa työelämässä ja työntekijöiltä odotetaan yhä enemmän joustavuutta. (Työ- ja elinkeinoministeriö, ammattinetti 2013, hakupäivä 5.11.2013.)

4.2 Mitä tulevaisuuden työntekijältä odotetaan?

Yhä enemmän työmarkkinoilla siirrytään kohti osaamista kuvaavaa markkinatilannetta. Nykyajan työmarkkinoilla ammattinimike ei ole enää niin tärkeä vaan tärkeämpää on motivaatio, ongelmanratkaisukyky sekä jonkin tietyn asian osaaminen. Työnantajille on

yhä kasvavassa määrin tärkeämpää tietää se, missä olet hyvä ja mitä osaat. Tulevaisuudessa työnhakijoilta odotetaan ammatillisen osaamisen lisäksi myös muunlaista osaamista kuten kielitaitoa, myyntitaitoa sekä sosiaalisia taitoja. Tämän vuoksi nykyajan ammattikorkeakouluissa on haluttu painottaa ensisijaisesti käytännönläheisyyteen sekä opiskelun ja opetuksen työelämälähtöisyyteen. (VesaP Oy 2005, 14, 69.)

Nykyään ammattikorkeakouluista valmistuneet henkilöt päätyvät tehtäviin, jotka edellyttävät johtamistaitoja, vastuun kantamista sekä ajattelutyötä, mutta eivät kuitenkaan ole perinteisiä johtajia. Nykyajan organisaatioissa johtaja on enemmänkin fasilitaattori ja ohjaaja, kuin vanhan kansan johtaja. (Liljander 2002, 108.)

Yritysten globalisoituessa sekä kansainvälistyessä verkostoinnilla tulee olemaan yhä suurempi merkitys yritysten toiminnassa. Työpaikka ei enää välttämättä ole pelkästään kotimaan toimistossa vaan tulevaisuudessa työ voi kuljettaa työntekijän toiselle puolelle maailmaa. Tästä syystä tulevaisuuden työntekijältä odotetaan vieläkin vahvempaa ja monipuolisempaa kielitaitoa. Tulevaisuudessa kielitaidon puute voi olla syy sille, ettei työllisty. Elinkeinoelämän keskusliiton teettämän henkilöstö- ja koulutustiedustelun mukaan tärkeimmät kielet liiketoiminnassa ovat englanti, ruotsi ja venäjä. Etenkin palvelualoilla monipuolinen kielitaito katsotaan eduksi. Tulevaisuudessa myös yrittäjyyden merkitys tulee kasvamaan. (Elinkeinoelämän keskusliitto 2009, hakupäivä 5.11.2013.)

5 KAUPAN ALA TYÖLLISTÄJÄNÄ

Kaupan ala on merkittävä tekijä kansantaloudellisesti, sillä se kattaa 11 prosenttia Suomen bruttokansantuotteesta. Se on siis tärkeä osa yhteiskuntaa, sillä se luo hyvinvointia ja menestystä. Kaupan alalle työllistyvät tradenomit aloittavat usein uransa perusammattitehtävistä, joista etenevät asiantuntija- tai esimiestehtäviin. Näissä tehtävissä toimiakseen täytyy ensin hallita perustehtävät (Kaupan liitto 2013, hakupäivä 6.9.2013). Kaupan alalla osaavaa työvoimaa tarvitaan aina, ja pätevä työntekijä voikin edetä uralansa hyvinkin nopeasti ja helposti (Studentum 2013, hakupäivä 4.11.2013).

5.1 Kaupan ala

Kaupan ala voidaan jakaa toiminnallisesti tukku- ja vähittäiskauppaan. Tukkukauppaa on se, että yritys myy kokonaan tai suurimman osan tuotteistaan vähittäiskaupalle sekä toisille palvelu- ja tuotantotoimintaa harjoittaville yrityksille ja yhteisöille. Vähittäiskauppa voidaan jakaa kolmeen eri osa-alueeseen – päivittäistavara-, tavaratalo- sekä erilaisten erikoistavaroiden kauppaan. (Heinimäki 2006, 23.)

Päivittäistavarakaupan tehtävänä on tarjota asiakkaille elintarvikkeita sekä muita jokapäiväisiä kulutustavaroita. Päivittäistavarakaupat yhdessä tavaratalojen kanssa tarjoavat elintarvikkeiden lisäksi asiakkaille myös käyttötavaroita, kuten vaatteita, kodin tarvikkeita sekä kosmetiikkaa. (PTY ry 2013, hakupäivä 13.11.2013.)

Erikoistavarakaupaksi kutsutaan niitä kauppvoja, jotka ovat keskittyneet vain tietyn tuotteen myyntiin. Yleensä tällaista kauppaa harjoittavilla myymälöillä on monipuolinen valikoima sen alan tuotteita, mihin he ovat erikoistuneet. Pääasiassa erikoistavaroita myyviksi kaupoiksi voidaan lukea kaikki ne vähittäiskaupan yritykset, jotka eivät myy päivittäistavaroita. Rauta-, huonekalu- ja kenkäkaupat ovat muun muassa erikoistavara-kauppvoja. Autokauppa katsotaan myös kuuluvaksi erikoistavara-kauppaan, vaikkakin sitä yleensä tarkastellaan omana toimialana. (Erikoiskaupan Liitto 2013, hakupäivä 13.11.2013.)

Vähittäiskaupan toiminnan kannalta on tärkeää, että asiakkaat ovat tyytyväisiä. Asiakastyytyväisyys luo pohjan yrityksen taloudelliselle menestykselle. Onkin oleellista, että

vähittäiskaupparyitysten toimintamalli perustuu asiakaskeskeisyyteen. (Kautto & Lindblom & Mitronen 2008, 29.) Heinimäen (2006, 23) mukaan yhteiskunnan ja kotitalouksien kannalta vähittäiskauppa on kaupan tärkein toimiala.

Kaupan alan työpaikkoja kutsutaan palveluammateiksi sillä kauppa on osa palveluelinkeinoa. Palveluelinkeinot ovat yleisesti tuotannonaloja, joissa tuotetaan ns. aineettomia hyödykkeitä eli palveluja. Kaupan lisäksi muita palveluelinkeinoja ovat pankki- ja vakuutus toiminta, liikennepalvelut, julkiset palvelut, kuten terveys ja maanpuolustus ja asuntojen omistus sekä muut palvelut. (Hautala 2003, 109,147.)

5.2 Kaupan alan työllisyysnäkymät

Kaupan ala on suurin työllistäjä elinkeinoelämän yksittäisistä toimialoista. Vuoteen 2020 mennessä alalle ennakoitua avautuvan eniten työpaikkoja. Tällä hetkellä kaupan ala työllistää yli kolmanneksen alle 25-vuotiaista nuorista ja jatkossa yhä enemmän. Kaupan alalla on hyvät mahdollisuudet toimia yrittäjänä ja se tarjoaa monenlaisia työtehtäviä, esimerkiksi myyjän, myymälä- ja palvelupäällikön, tuoteryhmävastaavan, ostajan sekä varastotyöntekijän tehtäviä. Vuonna 2011 kaupan ala työllisti 303 000 työntekijää. (Kaupan liitto 2013, hakupäivä 6.9.2013.)

Työttömyyttä kaupan alalla esiintyy pitkälti siitä johtuen, että työpaikkoja ei riitä kaikille alan koulutusta tarjoavista oppilaitoksista valmistuneille. Kilpailu koulutusta vastaavista asiantuntija- ja esimiestehtävistä tulee jatkumaan edelleenkin voimakkaana. Työttömyysprosentti tradenomeilla on ollut 2000-luvulla noin 5–7 prosenttia. (Työ- ja elinkeinoministeriö, ammattinetti 2103, hakupäivä 5.11.2013.)

Työllisyystilanne kaupan alalla alkaa vähitellen parantua, koska talous alkaa elpyä taantumien jäljiltä. Kansantalouden yleinen kehitys sekä viennin, tuonnin ja kulutuksen muutokset vaikuttavat herkästi kaupallisen alan työllisyyteen. Työllisyystilanne ja sen kehitys on nykyään entistä enemmän sidoksissa maailmantalouden suhdanteisiin. (Työ- ja elinkeinoministeriö, ammattinetti 2013, hakupäivä 5.11.2013.)

Työelämälähtöinen opiskelu eli tiedon hankkiminen työelämän vaatimuksista, eri työnantajasektoreista ja ammateista edistää työllistymistä. Siksipä onkin hyvä huomioida

ammattilliset tavoitteet suuntautumisvaihtoehtoja suunnitellessa. Hyödyllistä työllistymisen kannalta on myös tarvittavien käytännön taitojen ja työkokemuksen hankkiminen opintojen aikana. Tämän voi toteuttaa eri työharjoitteluiden, kesä- ym. töiden sekä harjoitustöiden muodossa. Suhteiden luominen mahdollisiin tuleviin työnantajiin on erityisen tärkeää valmistumisen jälkeisen työllistymisen kannalta. (Työ- ja elinkeinoministeriö, ammattinetti 2013, hakupäivä 5.11.2013.)

6 TUTKIMUS

Ennakkoon saatava tieto aiheesta ratkaisee sen, mitä haastattelumuotoa käytetään. Silloin kun tietoa ja teoriaa on paljon, aiheeseen liittyvät tekijät ja itse aihe voidaan rajata hyvinkin tarkasti. Tällöin haastateltaville esitettävät kysymykset voivat olla yksityiskohdaisempia. Mikäli tietoa on vähän, tulee kysymysten olla yleisluontoisempia. Puolistrukturoitu teemahaastattelu tarkoittaa sitä, että haastattelukysymykset ovat ennalta määritettyjä, mutta vastausvaihtoehdot puuttuvat. (Kananen 2008, 73.)

6.1 Tutkimuksen toteutus

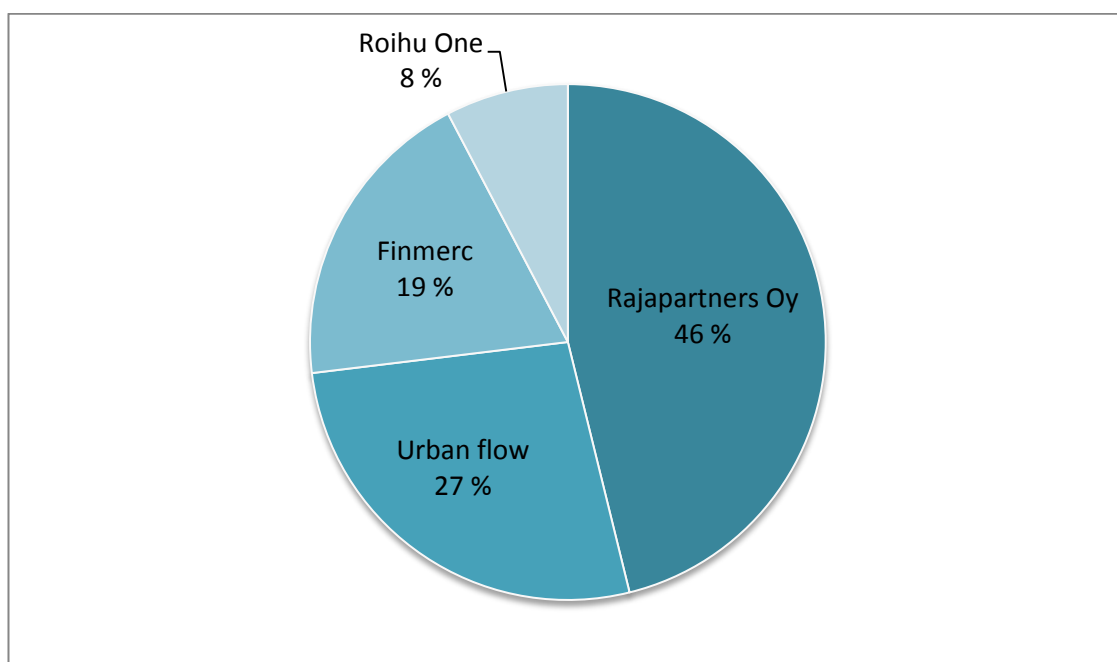
Suoritimme tutkimuksemme syyskuun 2013 lopussa puolistrukturoituna teemahaastatteluna. Aloitimme tutkimuksemme kartoittamalla, kuinka moni oli valmistunut LiikeAkateмиasta vuoden 2013 syksyyn mennessä. Saimme apua yhteystietojen keräämisessä KTAMK:n projektipäälliköltä Juhamatti Konttaniemeltä. Tämän jälkeen valmistelimme haastattelun rungon, suunnittelimme haastattelukysymykset sekä kokeilimme kysymysten toimivuutta testihaastattelulla, jonka kohteena Konttaniemi toimi. Todettuamme kysymysrunгон (Liite 1) toimivaksi aloitimme tulosten keräämisen puhelinhaastatteluinä. LiikeAkateмиasta valmistuneita henkilöitä on 28, joista noin 20 henkilöä tavoitimme puhelimitse. Lopuille laitoimme kysymykset joko sähköpostitse tai sosiaalisen median välityksellä. Lopulta haastattelumme vastasi 26 henkilöä, joka oli erinomainen otanta tulostemme analysoinnille.

6.2 Tutkimustulokset

Tässä osiossa kerromme tutkimuksemme tuloksista. Olemme jakaneet tulokset alaotsikoittain. Taustatiedot kertovat haastateltavien iän, asuinpaikan ja opiskelijayrityksen. Työllistyminen valmistumisen jälkeen -osio kertoo valmistumisen jälkeisen työpaikan, työn alkamisajankohdan, mitä kautta työ löytyi sekä työpaikan sijainnin. Tulevaisuusosio kertoo haastateltavien mielipiteitä tulevaisuudestaan sekä lopuksi keskimääräiset kuukausiansiot käydään läpi omana osiona.

6.2.1 Taustatiedot

Aloitimme haastattelun taustatietojen kartoituksella. Kysyimme haastateltavilta heidän ikänsä, jotta valmistuneiden keski-ikä selviäisi, ja heidän asuinpaikkansa, jotta näkisimme, mille alueille valmistuneet ovat sijoittuneet. Kysyimme myös missä tiimiyrityksessä he toimivat akatemiaopintojensa aikana, koska halusimme tietää mistä tiimiyrityksestä vastaajat tulevat. Käsittelimme vastauksia anonymisti, joten tiimiyrityksen selvittäminen auttoi meitä kategorioimaan tulokset.

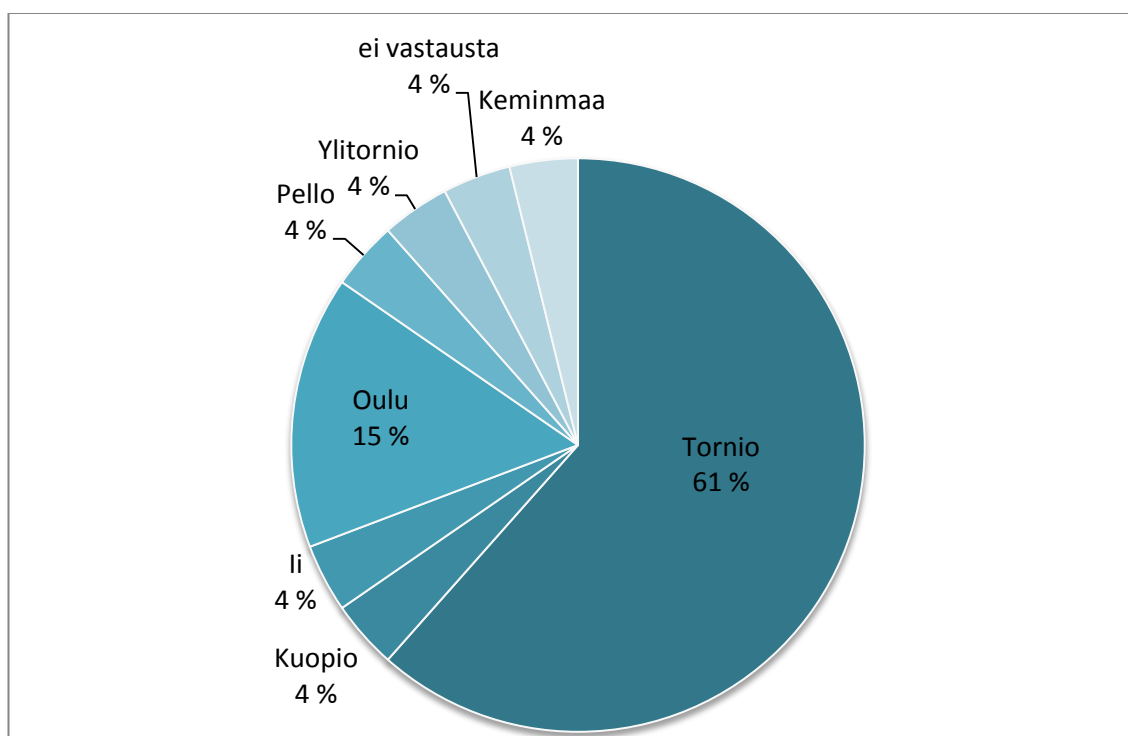

Kuvio 1. Valmistuminen tiimeittäin

Suurin osa vastaajista on 23–26-vuotiaita torniolaisia (taulukko 2). Ikähaitari oli kuitenkin laaja: aina 22-vuotiaasta 51-vuotiaaseen. Valtaosa vastaajista asuu Torniossa tai muualla Lapissa (kuvio 2). Vastaajista vain kuusi asuu Lapin alueen ulkopuolella. Melkein puolet vastaajista (12 henkilöä) oli Rajapartners Oy:n osakkaita (kuvio 1).

Taulukko 2. Valmistuneiden ikä

Ikä	Määrä
22 v.	1
23 v.	5
24 v.	4
25 v.	5
26 v.	5
29 v.	1
31 v.	1
33 v.	1
37 v.	1
51 v.	1
ei vastausta	1

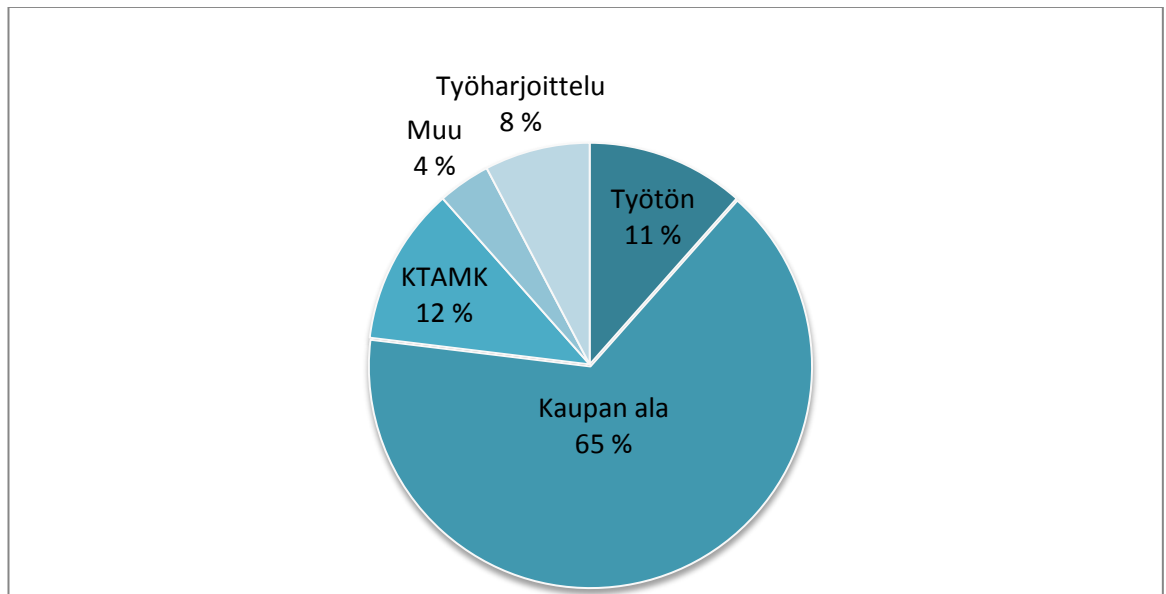
Kuvio 2. Asuinpaikka

6.2.2 Työllistyminen valmistumisen jälkeen

Kysyimme haastateltavilta mihin he työllistyivät valmistumisen jälkeen, kuinka nopeasti he työllistyivät ja mitä kanavaa pitkin he löysivät työpaikkansa. Kysyimme myös missä työpaikka sijaitsi. Halusimme selvittää valmistuneiden alueellista sijoittumista, koska se on tärkeä tieto koulutuksen kehittämisen kannalta. Halusimme myös tietää työllisty-

miskanavan, jotta tutkimuksestamme olisi mahdollisimman paljon hyötyä myös vielä opiskeleville tradenomeille.

Kaupan ala työllisti suurimman osan LiikeAkateemiasta valmistuneista tradenomeista. Jopa 65 % oli löytänyt työnsä kaupan alalta. KTAMK työllisti valmistumisen jälkeen vastaajista kolme henkilöä, työharjoitteluun työllistyi kaksi henkilöä ja vain yksi henkilö oli työllistynyt täysin eri alalle. Kolme vastaajaa ei ole työllistynyt valmistumisen jälkeen. (Kuvio 3.)

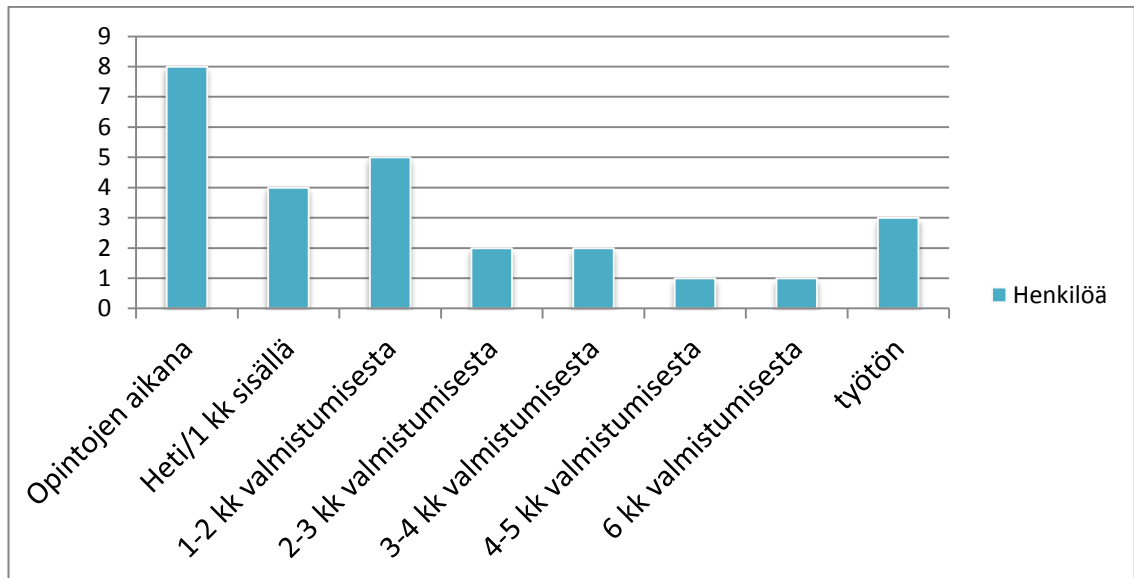
Kuvio 3. Työllistyminen

Valmistumisen jälkeen kaupan ala oli selvästi suurin työllistäjä. Kaikki vastaajat eivät kuitenkaan koe työtehtävien vastaavan suoranaisesti tutkintoa.

Valmistumisen jälkeen kolme vastaajaa oli jäänyt työttömäksi. Kaksi heistä oli tietoisesti valinnut työttömyyden. Toinen heistä on aloittelemassa omaa yritystoimintaa. Lähes kaikki vastaajat olivat kuitenkin työllistyneet tutkintoa vastaavalle alalle. Vastaajista vain yksi työskenteli täysin eri toimialalla. Vastaajista kaksi eivät suoranaisesti olleet työttömiä vaan he olivat työllistyneet työharjoitteluun eri kanavien kautta.

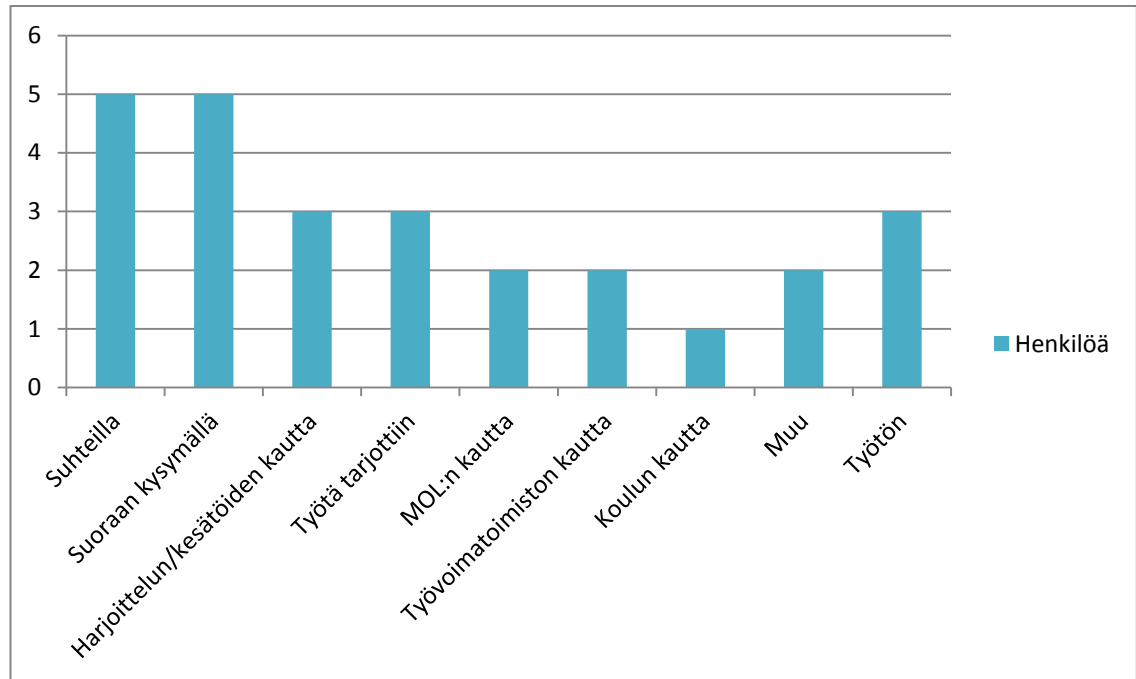
LiikeAkateemiasta valmistuneet työllistyivät nopeasti (kuvio 4). Jokainen työllistynyt on löytänyt työnsä viimeistään puolen vuoden päästä valmistumisesta. Kahdeksan vastaajaa työllistyi jo opintojen aikana ja neljä heti valmistumisen jälkeen. Viidellä henkilöllä

työllistyminen kesti yhdestä kahteen kuukauteen. Kaksi vastaajaa työllistyi 2-3 kuukauden kuluttua ja kaksi 3-4 kuukauden kuluttua. Kahdella vastaajalla työllistyminen kesti neljästä kuuteen kuukauteen valmistumisesta.

Kuvio 4. Työllistymisaika

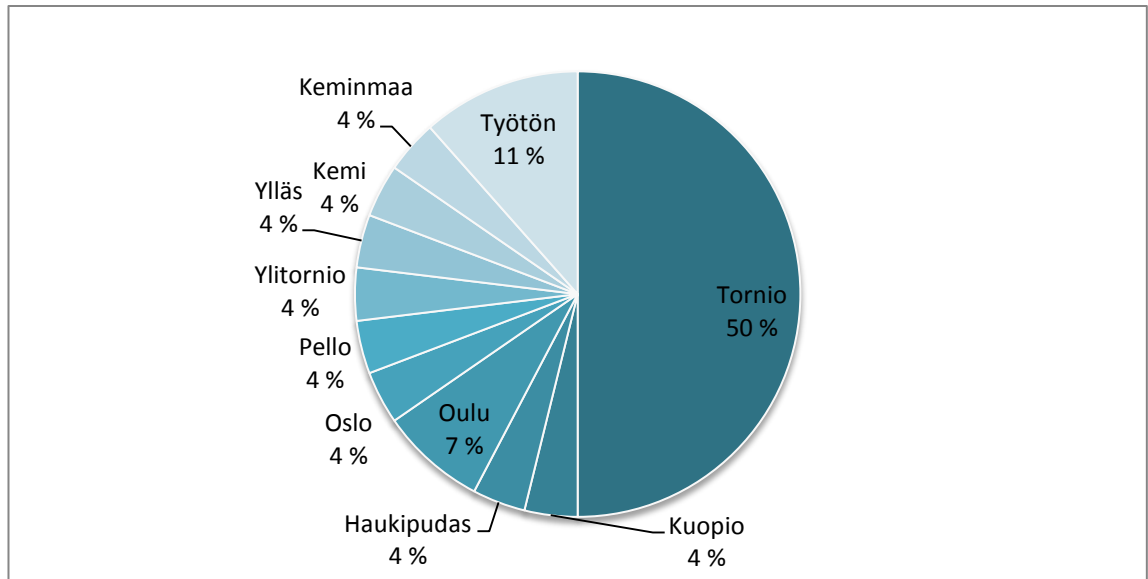
LiikeAkateemiasta valmistuneet löysivät ensimmäisen työpaikkansa monien eri kanavien kautta, kuten kuvio 5 ilmenee. Suhteilla töihin pääsi viisi henkilöä. Suoraan töitä kysymällä työllistyi myös viisi henkilöä. Työharjoittelun tai kesätöiden kautta työpaikkansa löysi kolme vastaajaa. Kolmelle vastaajalle työtä tarjottiin. Kaksi vastaajaa löysi työnsä mol.fi –palvelun kautta ja työvoimatoimiston kautta työllistyi myös kaksi henkilöä. Koulun kautta työnsä löysi yksi vastaaja. Vastaajista kaksi henkilöä löysi työnsä jostain muuta kautta ja kolme vastaajaa oli työttöminä.

Kuvio 5. Työllistymiskanava

Keskimäärin puolet korkeakoulututkinnon suorittaneista jää töihin opiskeluseutukunnalleen. Määrä kuitenkin riippuu hyvin paljon seutukunnasta ja opiskelualasta, pienillä opiskelupaikkakunnilla alueelle jäävien osuus voi olla vain viidesosa valmistuneiden määrästä. Kaupan alalla on yleisempää jäädä opiskelupaikkakunnalleen töihin verrattuna muihin aloihin. (Peltonen 2004, 1.)

Suurin osa vastaajista työllistyi Pohjois-Suomeen valmistumisen jälkeen (kuvio 6). Puolet vastaajista työllistyi Tornioon. Työpaikkoja löytyi myös Kemistä, Keminmaasta, Ylitorniolta, Pellosta ja Ylläkseltä. Viisi vastaajaa työllistyi muualle kuin Pohjois-Suomeen: kaksi työllistyi Ouluun, yksi Haukiputaalle, yksi Kuopioon ja yksi Osloon.

Kuvio 6. Työn sijainti

6.2.3 Tutkinnon hyödyt ja työn vastaavuus

Otimme selvää mitä mieltä vastaajat ovat tradenomin tutkinnon hyödyistä, sillä siitä voi olla hyötyä LiikeAkatemian ja koko liiketalouden koulutusohjelman kehittämisessä. Kysyimme myös vastasiko ensimmäinen työ tutkintoa.

Vastaajista 69 prosenttia oli sitä mieltä, että työ vastasi hyvin tai jonkin verran tutkintoa ja vain kuuden vastaajan mielestä työ ei vastannut tutkintoa lainkaan. Moni vastaaja tarvitsi työssään myynnin ja asiakaspalvelun osaamista sekä joidenkin työssä tradenomin tutkinto oli vähimmäisvaatimus.

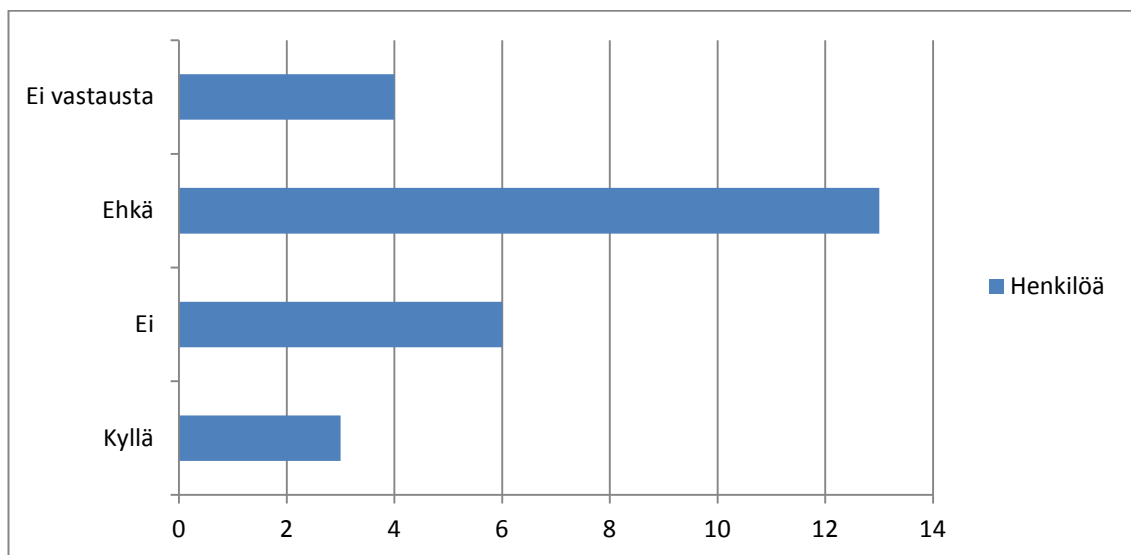
Vastaajista 69 prosenttia koki akatemiaopiskelusta olleen hyötyä työssä, koska akatemiassa opiskelu opetti yrittäjämäistä asennetta, oma-aloitteisuutta ja tiimityöskentelytaitoja. LiikeAkatemiassa opiskelu antoi opiskelijoille enemmän näkyvyyttä, josta oli apua työnhaussa. Moni työnantaja koki akatemiataustan eduksi. Kuuden mielestä opiskelumalli ei kuitenkaan ollut hyödyttänyt heitä ensimmäisessä työpaikassa.

”Opiskeluaikana saimme paljon näkyvyyttä eri tiedotusvälineiden välityksellä, mikä puolestaan herätti kiinnostusta työmarkkinoita ajatellen. Ensimmäinen työpaikkaa koskeva tarjous esitettiin minulle opintojeni toisella vuosikurssilla.”

6.2.4 Tulevaisuuden näkymät

Kysyimme haastattelumme loppupuolella vastaajilta heidän tulevaisuuden näkymiään. Halusimme selvittää, mitä LiikeAkatemiasta valmistuneet odottavat tulevaisuudeltaan. Jaoimme kysymyksen kahteen osaan, kuten liitteessä 1 selviää: millaiseksi näet työtilanteesi vuonna 2015 ja 2020? Kysyimme myös ajatuksia yrittäjyydestä, koska LiikeAkademian nimenomaan yritystoiminnan suuntautumisvaihtoehto.

Kaikki vastaajamme näkevät tulevaisuuden optimistisena ja uskovat, että heille löytyy tulevaisuudessa paikkansa työelämässä. Kuten kuvio 7 osoittaa, puolet vastaajista ei pidä yrittäjyyttä mahdottomana, vaan saattavat perustaa oman yrityksen tulevaisuudessa. Kolme vastaajaa tiesi suoraan alkavansa yrittäjäksi. Yksi on jo aloittamassa omaa yritystoimintaa. Kuusi henkilöä on akatemiakokemuksen jälkeen varmoja siitä, että yrittäjyys ei ole heille sopiva ratkaisu. Neljä vastaajaa ei osannut sanoa tai eivät vastanneet kysymykseen. Vastaajat kertoivat, että LiikeAkatemiassa ja omassa tiimiyrityksessä opiskelu antoi hyviä eväitä tulevaisuuteen, koska yrittäjyydestä on jo omakohtaista kokemusta.

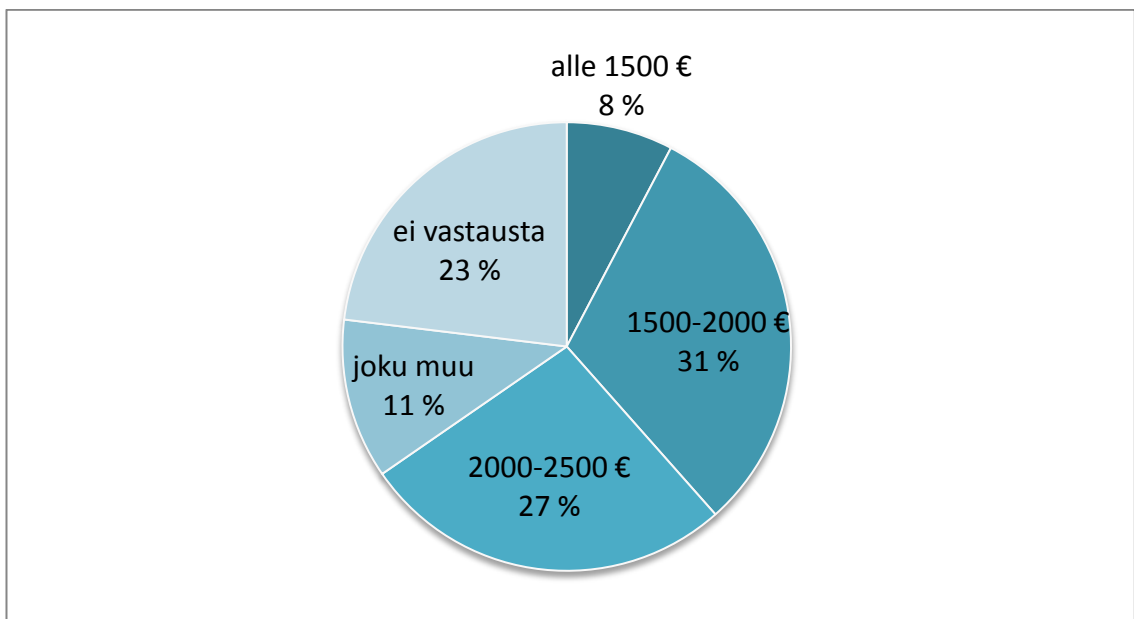
Kuvio 7. Tulevaisuus yrittäjänä

6.2.5 Keskimääräiset kuukausiansiot

Kysyimme viimeisenä haastattelukysymyksenä vastaajien kuukausipalkkaa, koska halusimme selvittää, minkälainen ansiotaso tällä toimialalla ja tällä alueella on vastaval-

mistuneiden osalta. Monessa työpaikassa kysytään työnhakijan palkkatoivetta, joten tämän kysymyksen tulokset auttavat mahdollisesti myös tulevia alueen tradenomeja työnhaussa. Koulutusta vastaavissa tehtävissä vastavalmistuneen tradenomin palkkasuositus on keskimäärin 2500 euroa kuukaudessa (Tradenomiliitto TRAL ry 2013, hakupäivä 20.10.2013).

Vastaajista 31 prosenttia (8 henkilöä) ansaitsi 1500–2000 euroa kuukaudessa ja 27 prosenttia (7 henkilöä) 2000–2500 euroa kuukaudessa. Kukaan ei ansainnut yli 2500 euroa kuukaudessa. Kaksi henkilöä sai palkkaa kuukaudessa alle 1500 euroa. Kuusi vastaajaa ei halunnut kertoa tulojaan ja kolme vastaajaa ei ollut saanut tiettyä kuukausipalkkaa, vaan palkka oli ollut vaihtelevaa tuntiperusteista palkkaa tai korvausta työharjoittelusta. (Kuvio 8.)

Kuvio 8. Keskiansiot

7 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Käsitlemme pohdintaosiomme aluksi omaa tutkimustamme sekä sen tuloksia ja omia mielipiteitämme niihin liittyen. Pohdimme myös, miten tutkimuksen olisi voinut tehdä paremmin. Vertaamme saamiamme tutkimustuloksia aiempaan tutkimukseen, joka käsittelee Kemi-Tornion ammattikorkeakoulusta valmistuneiden tradenomien sijoittumista työelämään. Haluamme saada selville, onko akatemiamallisesta opiskelusta ollut suoranaista hyötyä työllistymisen kannalta ja jos on, niin millaista. Lopuksi mietimme kehitysehdotuksia koulutusohjelmaan ja LiikeAkatemiaan, koska tutkimuksessamme ilmeni, että jotkut vastaajat eivät kokeneet työnsä vastaavan tutkintoa, vaikka työtehtävät olivat kaupan alan tehtäviä.

7.1 Johtopäätökset tutkimuksen toteutuksesta

Kuten jo kappaleesta kuusi kävi ilmi, toteutimme tutkimuksemme syyskuussa 2013, jolloin tutkimukseemme vastasi 26 henkilöä. Tutkimusotantana tämä oli erinomainen, sillä tavoittamatta jäi vain kaksi LiikeAkatemiasta valmistunutta henkilöä. Haastatelimme henkilöt puhelimitse sekä sähköpostin ja sosiaalisen median välityksellä, sillä tiiviistä aikataulusta johtuen emme olisi ehtineet haastatella jokaista kasvotusten heidän asuessaan nykyään eri puolilla Suomea.

Haastattelukysymysten laatimisessa olisimme voineet käyttää enemmän pohjana Ahon ja Juntin (2012) tekemää tutkimusta KTAMK:n tradenomien työllistymisestä, jotta olisimme voineet verrata useampia vastauksia keskenään toisiinsa. Haastattelurungon laatimisessa olisi kannattanut käyttää opinnäytetyömme ohjaajan apua enemmän, sillä oli haastavaa päättää tarpeelliset kysymykset sekä haastattelurungon pituus.

7.2 Tutkimustulokset

Tutkimustuloksemme olivat mielenkiintoisia, sillä ennakkokäsityksemme haastattelun tuloksista olivat erilaiset. Oletimme, että LiikeAkatemiassa opiskelleet olisivat alkanee helpommin yrittäjiksi heti valmistuttuaan. Olimme tyytyväisiä siihen, että vastanneet olivat työllistyneet nopeasti valmistumisen jälkeen, sillä kolmea vastaajaa lukuun ottamatta kaikki työllistyivät puolen vuoden sisällä valmistumisesta.

Vastaajista 46 prosenttia toimi opintojensa aikana Rajapartners Oy:ssä. Suuri vastausprosentti johtuneee siitä, että Rajapartners Oy oli ensimmäinen Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun LiikeAkatemian puitteissa perustettu tiimiyritys ja sen jäsenillä on ollut eniten aikaa valmistua tämän tutkimuksen toteutusajankohtaan mennessä. Uskomme, että tämän lukuvuoden jälkeen lähes kaikki Urban Flow:n ja Finmerc:n jäsenistäkin ovat valmistuneet. Tämän lukukauden jälkeen myös osuuskunnista Roihu One ja InnDrop valmistuu useita, joten jos tämä tutkimus toteutettaisiin vuoden tai kahden päästä uudelleen, tutkimustulokset voisivat olla erilaisia.

Vastanneista 68 prosenttia jäi valmistumisen jälkeen töihin joko opiskelupaikkakunnalleen Tornioon tai naapurikuntiin. Osasyynä tähän voi olla LiikeAkatemian aikana luodut verkostot. Nämä kyseiset verkostot ovat voineet edesauttaa valmistuneiden nopeaa työllistymistä, sillä moni vastaaja työllistyi omien verkostojensa avulla. Monella alueen työnantajalla oli positiivinen ennakkokäsitys LiikeAkatemiasta sekä sieltä valmistuneista henkilöistä.

Vastaajat kokivat valmistumisen jälkeisen työn vastaavan tutkintoa; ainoastaan kuuden vastaajan mielestä työ ei vastannut tradenomin tutkintoa lainkaan. Useat tarvitsivat työssään myynnin ja asiakaspalvelun taitoja, joita LiikeAkatemiassa opiskelu oli kehittänyt.

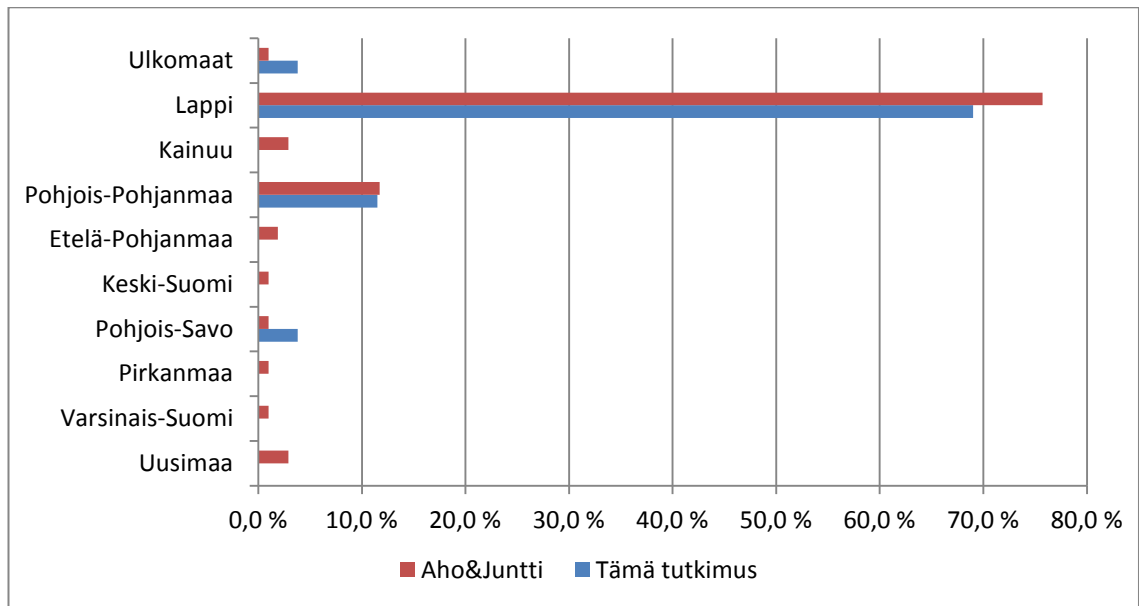
7.3 Vertailu

Otimme työhömmme vertailun pohjaksi vuonna 2012 toteutetun tutkimuksen KTAMK:n tradenomien työllistymisestä. Tutkimuksen tarkoituksena on ollut kartoittaa miten vuodesta 2008 lähtien KTAMK:n liiketalouden koulutusohjelmista valmistuneet tradenomit ovat työllistyneet. Vuodesta 2008 vuoden 2011 loppuun mennessä KTAMK:n liiketalouden nuorten koulutusohjelmasta valmistui 179 opiskelijaa ja aikuisten koulutusohjelmasta 107. (Aho, Juntti 2012.)

Oma tutkimuksemme käsittelee LiikeAkatemiasta valmistuneiden työllistymistä. LiikeAkademia on yksi nuorten koulutusohjelman suuntautumisvaihtoehtoista, joten päätimme käyttää vertailussa vain nuorten vastauksia, jotta vertailut olisivat mahdollisimman optimaalisia. Halusimme käyttää tutkimusta tradenomien työllistymisestä

KTAMK:sta myös sen vuoksi, jotta näemme onko LiikeAkatemiassa opiskelu vaikuttanut työn saantiin oleellisesti. (KTAMK opetussuunnitelma 2012, 31.)

Tutkimukseemme vastanneita oli 26 henkilöä 28 henkilöstä, kun taas Ahon & Juntin tutkimukseen vastanneita oli 113 henkilöä 179 henkilöstä.

Kuvio 9. Valmistumisen jälkeisen työpaikan sijainti

Kuviossa 9 kuvataan valmistuneiden ensimmäisen työpaikan sijaintia. Molemmissa tutkimuksissa suurin osa valmistuneista työllistyi Kemi-Tornion alueelle. Yleisesti ottaen Lapin alueelta löytyi eniten työpaikkoja. Kummassakin tutkimuksessa vähän yli 10 prosenttia vastaajista työllistyi valmistumisen jälkeen Oulun seudulle Pohjois-Pohjanmaalle. Vain muutama vastaaja työllistyi ulkomaille ja loput vastaajista työllistyivät ympäri Suomea.

Kemi-Tornion alueen vahvuuteen työllistymisalueena on monia syitä. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun aluevaikuttavuus sekä tiivis yhteistyö alueen eri tahojen kanssa on vaikuttanut siihen, että opiskelijoilla on ollut mahdollisuus jo opintojensa aikana verkostoitua alueen potentiaalisten työnantajien kanssa. Etenkin LiikeAkatemiassa verkostoitumisen tärkeys korostuu, sillä opiskelijat hankkivat pääosin itse toimeksiantonsa alueen yrityksiltä ja organisaatioilta. Tämä myös edesauttaa valmistumisen jälkeistä työllistymistä alueelle.

Kemi-Tornion alueen kaupallisella kehitymisellä on myös osansa siihen miksi opiskelijat jäävät alueelle valmistumisensa jälkeen. Kaupallisen alan työpaikat ovat lisääntyneet alueella viime vuosina. Esimerkiksi Rajalla På Gränsen –kauppakeskus toi paljon lisää työpaikkoja, joista etenkin nuoret kaupallisen koulutuksen saaneet henkilöt kiinnostuivat. Tornion ja Haaparannan alati kehittyvä yhteistyö lisää myös kiinnostusta alueella työskentelyyn. Myös mahdollisuus kansainväliseen toimintaan lisääntyy alueella koko ajan. Vuonna 2016 valmistuva Barents Center tuo noin 300 työpaikkaa lisää, joista suurin osa sijoittuu kaupan toimialalle (Länkinen 2013).

Vertasimme omia tutkimustuloksiamme Ahon ja Juntin (2012) tekemään tutkimukseen myös työllistymisen keston osalta. Omassa tutkimuksessamme jo opiskelujen aikana tai heti valmistumisen jälkeen työllistyi 46,2 prosenttia, kun taas Ahon ja Juntin tutkimuksessa vastaava luku oli 54,9 prosenttia. LiikeAkatemiasta valmistuneista kolme vastaajaa eli 11,5 prosenttia oli jäänyt työttömäksi, vertailtavassa tutkimuksessa vastaava luku oli 8,8 prosenttia. Puolen vuoden sisällä valmistumisesta omassa tutkimuksessamme kaikki löysivät työpaikan, lukuun ottamatta näitä kolmea työtöntä. Ahon ja Juntin tutkimuksessa 19,5 prosentilla vastaajista työllistyminen kesti kauemmin tai he eivät saaneet koulutusta vastaavaa työtä lainkaan. Johtopäätöksenä voimme todeta, että LiikeAkatemiasta valmistuneet työllistyvät kaiken kaikkiaan nopeasti. Ahon ja Juntin tutkimuksen mukaan perinteisestä koulutusohjelmasta valmistuneilla työpaikan saanti kestää joissakin tapauksissa kauemmin. Muutoin vastaukset olivat samankaltaisia.

Molemmissa tutkimuksissa päästiin samaan tulokseen työn vastaavuutta tutkintoon koskeissa kysymyksissä. Tutkimuksessamme suurin osa vastaajista (69 %) oli samaa mieltä siitä, että työ vastaa tutkintoa täysin tai osittain. Ahon ja Juntin (2012) tekemässä tutkimuksessa vastaajista noin kolmasosa oli sitä mieltä, että työ ei vastaa tutkintoa lainkaan. Omassa tutkimuksessamme neljäsosa oli samaa mieltä. Johtopäätöksenä tästä voimme todeta, että liiketalouden koulutusohjelmassa on vielä kehitettävää, jotta koulutusohjelmassa päästään kohti tavoiteltua työelämälähtöisyyttä.

Molemmissa tutkimuksissa selvitettiin vastaajien tulevaisuuden suunnitelmia. Ahon ja Juntin (2012) toteuttaman tutkimuksen mukaan viiden vuoden kuluttua yrittäjänä toimii 6,2 prosenttia vastaajista. Työttömiä ei ole yhtään ja suurin osa vastaajista, 71,7 prosenttia on ansiotyössä. Vastaajista 22,2 prosenttia opiskelee joko työn ohessa tai päätoimi-

sesti. Omassa tutkimuksessamme yrittäjyys nähdään positiivisemmin. Suurin osa vastaajista toivoo olevansa vakituisessa ansiotyössä, mutta ei sulje pois yrittäjyyden mahdollisuutta. Vastaajista kolme tiesi suoraan perustavansa oman yrityksen tulevaisuudessa.

Kaiken kaikkiaan voi huomata, että tulokset olivat hyvin samankaltaisia. Joissakin asioissa oli kuitenkin havaittavissa, että LiikeAkatemiasta oli ollut enemmän hyötyä. Esimerkiksi yrittäjyys on LiikeAkatemiasta valmistuneille tutumpaa, joten luulisimme, että heille yrittäjyys on todennäköisempi vaihtoehto, kuin muista suuntautumisvaihtoehdoista valmistuneille.

7.4 Kehitysideat koulutusohjelmaan

Aiomme tässä osiossa pohtia koulutusohjelman sisältöä sekä miettiä kehitysehdotuksia siihen omien kokemustemme pohjalta. Jotkut tutkimuksemme vastaajista eivät kokeneet koulutuksen vastaavan työtään, vaikka työtehtävät olivat nimenomaan kaupan alan tehtäviä. Olemme itsekkin samoilla linjoilla siitä, että koulutuksen työelämälähtöisyyttä voitaisiin kehittää entisestään. Opiskelijoiden omat kiinnostuksen kohteet ja mielipiteet voitaisiin ottaa myös paremmin huomioon toteutussuunnitelmia tehdessä.

Liiketalouden koulutusohjelmassa käsitellään monia aiheita, mutta vain pintapuolisesti. Mielestämme tässä olisi paljon kehitettävää. Valmistuttuamme liiketalouden tradenomeiksi meidän pitäisi pystyä toimimaan asiantuntija- ja esimiestehtävissä, mutta mielestämme emme ole saaneet riittävän syvällistä tietoa mistään käsitellystä aiheesta. Esimerkiksi johtajuuteen ja asiakaspalveluun liittyviä kursseja KTAMK:n liiketalouden opetussuunnitelmaan ei juuri sisälly, vaikka nämä aiheet käsittelevät juuri niitä tulevaisuudessa tarvitsemiamme asioita. Tässäkin asiassa LiikeAkatemiasta on ollut paljon hyötyä, olemme toimeksiantojen kautta päässeet palvelemaan asiakkaita ja esimiestaitoja olemme kartuttaneet projektipäälliköinä.

Yleisesti ottaen kurssien sisältöjen pitäisi mielestämme vastata konkreettisemmin nykypäivän työelämän tarpeita. Monet kurssit rakentuvat pelkästään luennoista ja kirjoista, mutta konkreettiset esimerkit aiheesta jäävät uupumaan. Kehitysehdotuksemme tähän olisi opettajien työkokemuksen lisääminen ja päivittäminen siltä alalta, jota he opetta-

vat. Nykysäädösten mukaan ammattikorkeakoulun yliopettajilta ja lehtoreilta vaaditaan vähintään kolmen vuoden työkokemusta opiskelijoiden koulutusalaan vastaavista tehtävistä. Tätä työkokemusta ei siis vaadita esimerkiksi kielten opettajilta (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 546/2013 6:23 §).

Pohjolan Sanomissa 12.11.2013 kerrotaan KTAMK:n kaivosalan opettajien työharjoittelusta, jotta opettajat saisivat ajankohtaista tietoa työstä kaivoksilla ja pystyisivät paremmin yhdistämään teorian ja käytännön opetuksessaan (Pohjolan Sanomat 2013, A10). Tämän kaltaista opettajien työharjoittelua voitaisiin käyttää myös liiketalouden puolella. Uskoisimme, että opettajien työharjoittelu myös lisäisi koulun ja alueen yritysten yhteistyötä entisestään.

LiikeAkatemiassa opiskelu kestää tällä hetkellä noin vuoden, paitsi jos opiskelija suorittaa työharjoittelun akatemian ulkopuolella, jolloin tehokkaaksi opiskeluajaksi jää vain noin puoli vuotta. Tähän aikaan sisältyy myös kielten ja opinnäytetyön tekemiseen liittyviä kursseja, joten varsinaiseen yritystoimintaan jää aikaa todella vähän. Mielestämme LiikeAkatemiaa edeltävät perusopinnot voisi suorittaa vuodessa, jonka jälkeen suuntautumisopintoihin jäisi aikaa kaksi ja puoli vuotta, pois lukien opinnäytetyön kirjoittamiseen varattu aika. Opiskelijoita voisi kannustaa suorittamaan ammatillisen työharjoittelujaksonsa LiikeAkatemiassa, jotta oman yrityksen toiminnasta saisi mahdollisimman paljon irti. Mielestämme olisi hyvä, jos opiskelijat voisivat itse vaikuttaa enemmän suuntautumisopintoihinsa ja täten kehittää jonkun tietyn osa-alueen asiantuntemusta.

7.5 Yhteenveto

Tutkimuksen teko oli mielenkiintoista ja kehittävää, sillä aihe oli meille ajankohtainen. Suurimmiksi haasteiksi nousivat tutkimusmenetelmän valinta sekä aikataulu. Tutkimusmenetelmän valintaa hankaloitti otantamme koko, mikäli valmistuneita olisi ollut enemmän, tutkimus olisi kannattanut toteuttaa kvantitatiivista eli määrällistä tutkimustapaa käyttäen. Aikataulu toi myös oman haasteensa opinnäytetyön tekoon, sillä päätimme vaihtaa koko työmme aiheen alkusyksystä 2013. Vaihdoimme aiheen, koska koimme tästä tutkimuksesta olevan enemmän hyötyä niin meille itsellemme kuin myös tulevaisuudessa LiikeAkatemiasta valmistuville opiskelijoille.

Tutkimuksemme aihe on hyvä, sillä sen avulla saadaan ajankohtaista tietoa LiikeAkatemian vaikutuksista valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen. Samankaltaisen tutkimuksen voisi toteuttaa säännöllisin väliajoin esimerkiksi muutaman vuoden välein. Tällöin LiikeAkatemian kehittymisestä saataisiin realistista tietoa, jota voitaisiin edelleen hyödyntää akatemian kehittämisessä. Mahdollisessa jatkotutkimuksessa voitaisiin tutkia koko tulevasta Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden tradenomien työllistymistä ja verrata saatuja tuloksia LiikeAkatemiasta valmistuneiden työllistymiseen. Siten saataisiin LiikeAkatemian hyödyt selvemmin esille ja sen avulla vahvistaa akatemiamallisen opiskelun tulevaisuutta Lapin ammattikorkeakoulussa.

LÄHTEET

- Aho, Laura & Juntti, Mirva 2012. KTAMK:n tradenomien työllistyminen. Selvitystyö. Elinkeinoelämän Keskusliitto 2009. Työelämässä tarvitaan yhä useampia kieliä. EK:n henkilöstö- ja koulutustiedustelu 2009. Hakupäivä 5.11.2013.
<http://www.ek.fi/ek/fi/yrityskyselyt/liitteet/Tyoelamassa_tarvitaan_yha_useampia_kielia.pdf>
- Erikoiskaupan Liitto Ry 2013. Erikoiskauppa. Hakupäivä 13.11.2013.
<<http://www.erikoiskaupanliitto.fi/cms/pages/erikoiskauppa.php>>
- Hautala, Heikki 2003. Suomen talouselämän rakenne ja kehitys. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö 2003.
- Heikkilä, Tarja 2008. Tilastollinen tutkimus. 7. uudistettu painos. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia 2010. Hakupäivä 7.11.2013.
<<http://www.toissa.fi/sijoittuminen-tyoelamaan/show/liiketalouden-koulutusohjelma>>
- Juopperi, Maiju, osakas, Urban Flow osk. Haastattelu 1.11.2013.
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu, tiimiakatemia 2013. Hakupäivä 12.11.2013.
< <http://www.tiimiakatemia.fi/fi/hae-op/>>
- Kananen, Jorma 2008. Kvali: kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 2008.
- Kaupan liitto 2013. Kouluttaudu alalle. Hakupäivä 6.9.2013.
<http://www.kauppa.fi/ura/kouluttaudu_alalle>
- Kaupan liitto 2013. Suomi kasvaa kaupalla. Hakupäivä 6.9.2013.
<http://www.kauppa.fi/tietoa_kaupasta/suomi_kasvaa_kaupalla>
- Kaupan liitto 2013. Tietoa kaupasta. Hakupäivä 6.9.2013.
<http://www.kauppa.fi/tietoa_kaupasta>
- Kautto, Matti & Lindblom, Arto & Mitronen, Lasse 2008. Kaupan liiketoimintaosaaminen. Helsinki: Talentum, 2008.
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2012. Liiketalouden koulutusohjelman opetussuunnitelma 2012.
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2013. Tiimiyrityksyyden pilotti. Hakupäivä 1.11.2013.
<http://liike.token.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=148&Itemid=56>
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2013. Historia. Hakupäivä 4.9.2013.
<<http://www.token.fi/Suomeksi/Esittely/Historia>>
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2013. Liiketalouden koulutusohjelma. Hakupäivä 4.9.2013.
<<http://www.token.fi/Suomeksi/Hakijalle/Suomenkieliset-AMK-tutkinnot/Koulutusohjelmat/Liiketalous>>
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2013. LiikeAkademia. Hakupäivä 4.9.2013.
<<http://www.token.fi/Suomeksi/Tutkimus-ja-kehitys/Tutkimus-,-kehittamis--ja-innovaatiopalvelut/Liike/LiikeAkademia>>
- Konttaniemi, Juhamatti, projektipäällikkö, Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. Haastattelu 18.9.2013.
- Konttaniemi, Juhamatti & Pahkasalo, Janne 2012. Kehittämisideoita opetussuunnitelmaan ja pedagogiseen strategiaan, Case: LiikeAkademia. Opinnäytetyö. Tornio: Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu.
- Lauri, Jukka, lehtori, Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2013. Haastattelu 14.11.2013.

- Leinonen, Niina & Partanen, Timo & Palviainen, Petri 2002. Tiimiakatemia. PS-Kustannus.
- Liljander, Juha-Pekka 2002. Omalla Tiellä – Ammattikorkeakoulut kymmenen vuotta. Helsinki: Edita Prima Oy, 2002.
- Länkinen, Toni 2013. Barents Center etenee aikataulussaan. Lounais-Lappi 17.10.2013.
- Peltonen, Eriikka 2004. Korkeakoulusta valmistuneiden alueellinen sijoittuminen. Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos, Helsinki.
- Päivittäistavara-kauppa ry 2013. Päivittäistavara-kaupan tehtävät. Hakupäivä 13.11.2013. <<http://www.ptv.fi/kylakauppahanke0.html>>
- Salmi Anitta 2013. Opettajat jalkautuivat kaivosalan työpaikoille. Pohjolan Sanomat 12.11.2013, A10.
- Studentum 2013. Kaupallinen ala. Hakupäivä 4.11.2013. <http://www.studentum.fi/Kaupallinen_ala__d6188.html>
- Tampereen ammattikorkeakoulu, Proakatemia 2013. Hakupäivä 7.11.2013. <<http://www.proakatemia.fi/>>
- Tradenomiliitto TRAL ry 2013. Tradenomi. Hakupäivä 3.9.2013. <<http://www.tral.fi/43>>
- Tradenomiliitto TRAL ry 2013. Palkkasuosituksset. Hakupäivä 20.10.2013. <<http://www.tral.fi/51>>
- Tradenomiliitto TRAL ry 2011. Tral tutkii: Työelämän Näkemykset ja odotukset tradenomikoulutuksesta. Tradenomiliiton julkaisuja 2011.
- Turun ammattikorkeakoulu, Bisnesakatemia 2013. Hakupäivä 7.11.2013. <<http://www.bisnesakatemia.fi/>>
- Tynjälä, Päivi & Välimaa, Jussi & Murtonen, Mari 2000. Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Juva: WS Bookwell Oy, 2004.
- Työ- ja elinkeinoministeriö, Ammattinetti 2013. Hakupäivä 5.11.2013. <http://www.ammattinetti.fi/artikkelit/detail/27_artikkeli;jsessionid=0644A870546F6-9DF0ADE41140131363C?direct=true>
- Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakoulusta 4.7.2013/546.
- Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista 19.8.2004/794.
- VesaP Oy 2004. Työelämäopas. Digi EP, 2004.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelurunko

Liite 1 1 (2)

HAASTATTELUKYSYMYKSET

Ikä: _____

Asuinpaikka: _____

Tiimiyritys: _____

1. Mihin työllistyt valmistumisesi jälkeen?

2. Kuinka nopeasti työllistyt?

3. Miten löysit työpaikkasi?

4. Missä työpaikkasi sijaitsi?

5. Millä tavoin työ vastasi tutkintoasi?

Liite 1 2 (2)

6. Miten koet akatemiaopiskelusta olleen hyötyä työpaikan haussa sekä työssäsi?

7. Millaiseksi näet työtilanteesi vuonna 2015?

8. Millaiseksi näet työtilanteesi vuonna 2020?

9. Kuukausipalkka

alle 1500

1500-2000

2000-2500

2500-3000

3000-3500

yli 3500

en halua vastata